

ROČNÍK XIV • ČÍSLO 4

28. března 2020

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

**Naše sociální služby patří
k těm nejlepším**

Strana 4

**UČTE SE
DOMA
PRO ŽÁKY ZŠ**

**Přáslavická posádka
na Masarykově ZŠ**

Strana 6

**KINO NA
HRANICI
KINO NA
GRANICY**

**Kino na hranici v novém
termínu**

Strana 10

ČESKÝ TĚŠÍN

www.tesin.cz

Městský úřad Český Těšín omezil úřední hodiny i osobní kontakt s občany

Opatření přijatá vládou České republiky ke krizové situaci v souvislosti s šířením nového typu koronaviru SARS – CoV- 2 se dotkla i fungování Městského úřadu. Podle striktních centrálních pokynů mohou mít úřady otevřeno pouze pondělí a středu na maximálně 3 hodiny v daném dni. **Své neodkladné úřední záležitosti mohou občané vyřídit v tyto dny následovně: pondělí 13:00–16:00 hodin a středa 9:00–12:00 hodin. Ostatní dny a hodiny bude úřad uzavřen pro veřejnost. Po dobu trvání zákazu volného pohybu osob nelze konat ani sňatečné obřady.**

Veřejnost může kontaktovat zaměstnance Městského úřadu přednostně elektronicky (epodatelna@tesin.cz) nebo přímou telefonickou linkou, případně přes telefonní ústřednu 553 035 111. Cílem tohoto opatření je maximálně eliminovat větší shluky lidí a tím i prudké šíření nákazy koronavirem. O změnách v opatřeních vlády budeme občany informovat prostřednictvím webových stránek města, facebooku města a dalších informačních kanálů.

Prodloužení termínu pro přihlášky na Prázdninové pobyty dětí v roce 2020 – Vysočina, Penzion Poslední míle

Město Český Těšín **prodloužilo termín** pro podání závazných přihlášek dětí na prázdninové pobyty, a to **do 30.4.2020**. S ohledem na nepředvídatelný vývoj epidemiologické situace může dojít k dalším změnám, o kterých budete informováni prostřednictvím webových stránek města, facebooku města a dalších informačních kanálů. Bližší informace: Mgr. Karin Pribulová a Ing. Jana Černilová, referentky školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, Odbor školství a kultury, tel.: 553 035 311 a 553 035 303, email: pribulova@tesin.cz., cernilova@tesin.cz

Senioři nemusí pro důchody na poštu

Česká pošta pomůže v současné situaci kolem koronaviru seniorům, kterým pravidelně vyplácí důchod buď doručováním nebo výdejem na pobočkách. Důchody, které dosud Česká pošta vyplácela na svých pobočkách, budou od pondělka 23. března doručovány seniorům domů. Prakticky to znamená, že žádný senior nemusí pro svůj důchod na poštu, všechny důchody se pokusí Česká pošta doručit. Pokud by se stalo, že příjemce důchodu nebude doručovatelem zastižen, bude mu důchod uložen na ukládací poště. Senior si pak může zavolat na svoji poštu a domluvit si konkrétní datum, kdy mu poštáci důchod doručí domů. Pobočky pošty budou s platností od 23. března otevřeny do 9:00 pouze pro seniory.

Dotační program "Podpora táborových pobytů a příměstských táborů v roce 2020" zrušen

Město Český Těšín zrušilo dotační program pro poskytování účelových dotací z rozpočtu města „Podpora táborových pobytů a příměstských táborů v roce 2020“. Jelikož plánování táborových pobytů je s ohledem na současný krizový stav složité, bude město v letošním roce, pokud to epidemiologická situace dovolí, podporu táborových pobytů řešit individuálně.

O dalším postupu budete informováni prostřednictvím webových stránek města, facebooku města a dalších informačních kanálů.

Bližší informace: Mgr. Barbara Lisztwanová, referentka školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, Odbor školství a kultury, tel: 553 035 312, email: lisztwanova@tesin.cz

Změna termínu realizace Ozdravných pobytů pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2020

Město Český Těšín v souvislosti se stávající epidemiologickou situací **zrušilo příjem přihlášek** k Ozdravnému pobytu pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2020, který byl stanoven od 2.3.2020 do 31.3.2020. Přijaté přihlášky byly stornovány. Ozdravný pobyt měl proběhnout ve dvou termínech v měsíci květnu. **Realizace ozdravného pobytu byla odložena na podzimní případně zimní období roku 2020.** Aktuálně probíhá jednání se zástupci Wellness hotelu POHODA. O nových termínech a organizačním zajištění Ozdravného pobytu pro seniory města Český Těšín – Luhačovice 2020 budete informováni prostřednictvím Těšínských listů, webových stránek města, facebooku města a dalších informačních kanálů.

Město Český Těšín udělá maximum pro realizaci ozdravných pobytů v náhradním termínu pro možnost odpočinku a relaxace seniorů po náročném krizovém období.

Bližší informace: Mgr. Jana Rodáková, vedoucí odboru sociálního, Městský úřad Český Těšín, tel.: 553 035 700, email: rodakova@tesin.cz.

Dubnové vítání občanků se neuskuteční

Upozorňujeme rodiče nově narozených dětí, že se **slavnostní obřad „Vítání občanků“ dne 25.04.2020 se nebude konat**. Další plánovaný termín 27.06.2020 prozatím zůstává nezměněn.

Bližší informace: Bc. Alice Loseová, referentka kultury a místních poplatků, Městský úřad Český Těšín, Odbor školství a kultury, tel: 553 035 302, email: loseova@tesin.cz

Propadlé osobní doklady platí i v době nouzového stavu

Na základě stanoviska Ministerstva vnitra, které bylo vydáno v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu, občané, u nichž v občanském průkazu nebo v cestovním pase skončila doba platnosti po dni 1. března 2020, mohou na území České republiky prokazovat svoji totožnost i nadále těmito neplatnými doklady. Občané dočasně nemají povinnost požádat o vydání nového občanského průkazu ve lhůtě do 15 pracovních dnů po skončení platnosti občanského průkazu, např. z důvodu uplynutí doby v něm vyznačené nebo ohlášení jeho ztráty či odcizení. Dále občané nemají povinnost požádat o vydání nového občanského průkazu ani kvůli změně bydliště, svatbě, rozvodu, ovdovění nebo po dovršení věku 15 let.

Osoby, jimž skončila platnost řidičského průkazu během nouzového stavu (tj. od 12.3.2020), mohou na území České republiky řídit motorové vozidlo pro příslušnou skupinu motorového vozidla a neplatný řidičský průkaz nemusejí odevzdat.

Žádáme občany, aby v současné době výše uvedené záležitosti nevyřizovali.

Mobilní rozhlas – informace vždy po ruce

Také v Českém Těšíně jsme pro vás spustili službu **Mobilní Rozhlas**, díky které s vámi nyní můžeme komunikovat moderně a efektivně. Občané, kteří se do Mobilního Rozhlasu zaregistrují, od nás budou v případě krizových událostí dostávat upozornění prostřednictvím SMS, e-mailů a zpráv do aplikace.

Co vám přinese registrace do Mobilního Rozhlasu?

- Upozornění na epidemie a karantény
- Upozornění na extrémní počasí, živelné pohromy (povodně, vichřice, sněhové kalamity)
- Upozornění na rozsáhlé požáry

Registrace je zdarma! V registračním procesu si můžete nastavit, jaké informace vás zajímají. Vaše údaje budou v bezpečí v souladu s GDPR obecným nařízením o ochraně osobních údajů.

Jak se zaregistrovat?

1. Přes webovou stránku www.tesin.mobilnirozhlas.cz
2. Přes mobilní aplikaci Mobilní Rozhlas / Zlepšeme Česko

Mgr. Dušan Chlebík, Odbor informačních a komunikačních technologií

Vážení občané,

když začínal rok 2020, byli jsme přesvědčeni o tom, že ten rok bude dobrý. Je možné, že řada z nás doufala, že bude obdobný nebo možná ještě lepší než ten rok předcházející. Vždyť magická čísla, která tvoří letopočet 2 a 0, k těmto úvahám a naději doslova vybízela. Informace, které na přelomu roku začaly pronikat z Číny, se jevily na míle vzdálené a v nitru jsme doufali, že to malé neviditelné zlo naši vyspělou evropskou civilizaci nezasáhne. Mýlili jsme se. O několik týdnů později se dramatickým způsobem začal měnit svět, změnila se Evropa, změnila se Česká republika a změnilo se i naše krásné město Český Těšín.

Světová zdravotnická organizace prohlásila 11. března 2020 za pandemii a o dva dny později 13. března šéf Světové zdravotnické organizace prohlásil Evropu jako hlavní epicentrum nákazy. Náš pohled na svět a na nemoc nazvanou COVID-19 se změnil. Svět navštívil tichý zákeřný nepřítel koronavirus s odborným označením SARS-CoV-2, který způsobil, že jsme se změnili i my lidé...

Tyto řádky však nechceme věnovat rekapitulaci přijatých drakonických opatření, výčtem a připomínkou toho, jak uplynulé dny proběhly, jaké kroky podniklo naše město, ať již z vlastní iniciativy nebo v důsledku vládních nařízení. Podívejme se, jak probíhá jedna z nejobtížnějších zkoušek třetího tisíciletí nazvaná Lidská solidarita. Vždy, když nastává stěžejní chvíle, kdy jsme jako lidé vystaveni stresu a nepředvídaným změnám, vyplouvají na povrch naše charakterové vlastnosti. Ty skutečné, ne ty, které za normálních okolností zůstávají pod rouškou tajemna a daří se je maskovat. A proto řada lidí začala naprosto spontánně pomáhat. A my všichni jsme se stali svědky velkého množství pozitivních zpráv. Lidé zdarma poskytují a nabízejí stravování, poskytují svůj čas, aby zdarma vařili v Centru sociálních služeb, šíjí roušky, shromažďují potřebný materiál k jejich výrobě, poskytují hlídání dětí, zajišťují nákupy, pomáhají osamělým, nemocným, zajišťovali občerstvení řidičům kamionů v době, kdy se po uzavření hranic

tvořily několikakilometrové kolony. Občané aktivně volají na úřad a do sociálních zařízení, kde nabízejí svou pomoc. Lidé, kteří musí zůstat z preventivních důvodů v domácí karanténě, jsou nešťastní, že v tuto chvíli aktivně pomáhat nemohou, ale již jejich povzbuzující slova jsou v tom okamžiku skutečným lékem v situaci, která pro každého z nás byla a je naprosto nová. Nepopsatelné jsou pocity, kdy člověk vidí, jak se nehtová studia proměňují v šicí dílny, a kdy místo pečení perníků a přípravy velikonoční výstavy, lze slyšet cvrkot šicího stroje. Řada profesí z důvodu nařízení karanténních opatření se rekvalifikovala na švadlenky, dobrovolníky, pečovatelské a sociální pracovníky. Obrovská vlna lidské solidarity zachvátila naše město a hrdiny se rázem staly stovky, tisíce lidí. Hrdiny jsou bezesporu všichni ti, kteří navzdory probíhající pandemii vykonávají svou profesi. Jsou to zdravotníci a lékárníci, pracovníci sociálních a pečovatelských zařízení, složky Integrovaného záchranného systému (policie ČR, hasiči, strážníci městské policie), řidiči hromadné dopravy, řidiči zajišťující zásobování, prodavačky, pracovníci ve výrobě, pekaři, zpracovatelé a výrobci potravin. Lidé, kteří zajišťují každodenní chod a fungování města, těch lidí je celá řada. Stačí si jen uvědomit, že navzdory přijatým opatřením máme doma teplo, z kohoutku teče voda, svítíme, funguje telekomunikace, díváme se na televizi, popelnice jsou odvezeny a v při-

padě potřeby jdeme do obchodu, kde je dostatek zboží. Těm všem patří upřímné poděkování. Naše město je specifické v mnoha oblastech. Řeka Olza/Olše je němým svědkem toho, co vždy tvrdíme, že řeka, stejně jako mosty spojuje Cieszyn a Český Těšín, spojuje města a národy. Svědectvím je spontánní iniciativa, kdy na polské straně vznikl transparent s nápisem „Stýská se mi po Tobě Čechu“. Odpověď „Chybíte nám Poláci“ z české strany na sebe nenechala dlouho čekat. Věříme, že snad naše jedno velké město nebude muset dlouho čekat, aby se na těchto transparentech objevil třeba nápis „Konečně zase spolu“ a „Nareszcie znowu razem“.

Rok 2020 nezačal pro mnohé dle našich představ. Přece lze však najít jedno obrovské pozitivum, které jako společnost v těchto dnech doznáváme. Jako lidstvo jsme si zachovali to, co je naprosto nezbytné – otevřené srdce a nabízenou ruku pro druhého. A proto, navzdory tomu co prožíváme, věříme, že nás to posune dál, abychom byli vnímavější a více si vážili toho, co máme.

Winston Churchill řekl: „Žijeme z toho, co dostaneme, ale život utváříme tím, co dáváme.“ Dávejme proto, co možná nejvíce svého porozumění, pochopení, dobroty, lidskosti a lásky a to nejen v těchto nelehkých dnech. Život bude lepší a krásnější díky každému z nás.

*Gabriela Hřebacková, starostka města
Tomáš Pavelek a Vít Slováček, místostarostové*

Gastronomie je obor u kterého se dá poznat svět

Když jsme se potkali na podzim a plánovali rozhovor do dubnových Těšínských listů nikdo z nás netušil, že se potkáme tak trochu v netradičním prostředí a tak trochu ve smutné době plné obav a nervozity z neznámého. Přestože udělal se svým kuchařským uměním tzv. díru do světa, do rodného Českého Těšína se vrací stále rád. S Davidem Valíčkem jsme se sešli na lavičce před Centrem sociálních služeb v Českém Těšíně, kde kromě voňavých dobrot rozdává tolik potřebný úsměv a dobrou náladu.

Davide, chtěla jsem se ptát na úplně jiné věci, ale začnu od tvého působení v CSS. Slyšela jsem, že si kvůli tobě ruší personál volno, aby si tě v kuchyni užil. Jak se ti v tom pro tebe dost netradičním prostředí vaří?

Jé, tak to je hezké. Vážím si toho, že můžu někomu předat pár svých zkušeností a hlavně, že jim tady můžu nechat kus pozitivní energie. Vaří se mi tady opravdu skvěle. Sice je vybavení trochu větší, než jaké mám u sebe, ale pamatuji si ho ještě ze světa. A hlavně i tady vaříme pro náročné klienty a to je fajn.

Když jsem ti volala a prosila tě o pomoc se záskokem v kuchyni CSS, nezaváhal jsi ani minutu a nabídl ses sám. Nelituješ, že místo volna stojíš v kuchyni a vaříš tak trochu závodku pro seniory? Vaříš jinak?

Jsem kuchař a cítím, že i my máme co nabídnout našim kolegům v závodním stravování nebo v sociálních službách. V průběhu hektického života nemáme čas právě těmto provozovám moc pomoci, tak jsem viděl skvělou příležitost vypomoci a být tím i užitečný. Ne, že bych vařil jinak, spíše používám jinou techniku vaření. Tím, že závodní vaření je nízkorozpočtové a vaří se spíše ze základních surovin, tak se snažím ukázat, jak lze z každé suroviny více vytěžit, jak chuťově tak i usnadněním práce. Vše zefektivnit a hlavně se u toho nezabít.

Ano, slyšela jsem, že jsi pro ně vymyslel nový jídelníček a tak trochu je rozmazluješ?

Já jsem vycházel ze surovin, které mají tradičně ve skladu, jen jsme to trochu osvěžili o nové nápady, ze kterých vzešly malinko jiné chutě. Takže jídelníček se mnoho nezměnil, ale mohl chutnat jinak.

Myslíš, že bys nám mohl prozradit recept na tu domácí paštiku, o které teď všichni klienti CSS básní?

Jistě, tady je návod, jak připravit deset porcí. Pravda, je to trochu větší množství, ale ještě si nikdo nestěžoval, že by ji nezvládl sníst. Takže tady je seznam surovin a postup:

Kuřecí játra.....	800 g
Mléko	2 dc
Olej	100 ml
Tymián.....	2 g
Červené víno	100 ml
Cognac.....	40 ml
Šalotka	120 g
Pancietta.....	180 g
Máslo	120 g
Smetana	2 dc
Sůl/Pepr	dle chuti

Postup:

Kuřecí játra očistíte od blan a žilek a ponoříte do mléka na 1 hodinu. Po odmočení přecedíte játra přes síto, omyjete ve studené vodě a vysušíte v hadru. Rozpalte olej na pánvi a játra začněte opékat ze všech stran. V momentě, kdy je játra opečená z obou stran, přidejte šalotku, panciettu a tymián. Opékejte společně do media zároveň s játry a pak přidejte i máslo. Hned jak se máslo rozpustí, vlijete víno, rychle zavaříte a stejně přidáte i smetanu. Dochutíte solí a pep-

řem a zároveň i s tekutinou rozmixujete v mixéru či pomelte v mlýnku. Teplou játrovou kaši vlijete do keramické nádoby nebo zavírací sklenice a chladte do úplného ztuhnutí

Pojďme na chvíli k tvým začátkům. Kdy tě napadlo, že bys mohl být kuchařem?

V tom věku, kdy se vybírá škola, mě to nějak nenapadlo, ale všichni šli na kuchaře a číšníka. Když jsem investoval 3 roky do učebního oboru kuchař, přišlo mi nesmyslné dělat něco jiného. Stačí mít ambice a chtít být v něčem nejlepší a tady se to hezky nabízelo. Gastronomie je i obor, u kterého se dá poznat svět a naučit se něco i tam.

Tvá kariéra musela mít vzhledem k tvému věku docela rychlé tempo? Jak se dá naučit dobře tvé řemeslo?

Hned po vyučení jsem nastoupil do kuchyně, ale více mě to táhlo do baru, jenže tam už místo nebylo, tak jsem šel po vojně rovnou do kuchyně. Tempo bylo někdy až vražedné. Ještě nikdy jsem nebyl na nemocenské a na pracáku jsem netrhl ani jeden den za celou kariéru. Nevím, co je to nic nedělat. Kuchaře potřebují všude. A k tomu, abych se řemeslo naučil, jsem potřeboval jako každý člověk pít a chtít. Každý v tom musí vidět nějaký smysl, musí mít nějaký cíl, motivaci. Prostě makat, makat, makat a ony se pak otevrou možnosti samy. Ale jen to nestačí, člověk nesmí být chamtivý a chtít všechno hned, takže důležitá je i trpělivost. A také být upřímný, loajální a respektovat starší a zkušenější. Bez těchto vlastností se člověk nikam daleko nedostane. Prostě práce a pokora k lidem i řemeslu.

Kdo byli a stále jsou tvými vzory? Kde ses učil vařit?

Všichni kuchaři co jsou správnými leadry, mají znalosti a dokážou vše dotáhnout do finále. Často komunikuji s Radkem Kašpárkem, ke kterému mám blízko a velmi ho respektuji, jelikož vše, čeho dosáhl, si musel poctivě vydřít. Tím, že teď pracuji v Ostravě, mám blízko k zajímavým lidem a chtěl bych je k nám přivést. Snad se nám podaří pozvat i Gordona Ramseyho, třeba to vyjde.

Pro koho nejraději vaříš?

To je jednoduché, pro všechny lidi, kteří ocení veškeré úsilí kolem plotny.

Ve tvém ostravském Food Ateliéru děláš kurzy vaření. Kdo jsou tví klienti a jak takový kurz probíhá?

Ano, děláme kurzy ale, ne jen to. Přicházejí lidé co rádi vaří, jí a zajímají se i o gastronomii jako domácí kuchaři. Pro většinu lidí je dnes vaření relax, a proto jsem využil této možnosti otevřít školu vaření. Vlastně si tady plním jeden z mých snů, vařit pro malý počet hostů, osobně se jim věnovat a předat jim něco, co jsem se já naučil na svých cestách po světě.

Rozumím tomu tedy dobře, že to není jen o vaření, ale také o zábavě a společném užívání si nevšedních zážitků?

Určitě, lidé se u toho mají možnost seznámit a ještě si se všemi uvařit i několika chodové menu v kvalitě luxusní restaurace. Mé vaření není jen ukázat receptury, ale lidé mají možnost u toho vyslechnout i příběhy, které jsem u vaření ve světě získal.

Davide, můžeš nám na závěr nabídnout velikonoční pochoutku, kterou zvládneme i my nekuchaři doma? No Velikonoce, tak třeba polévku z medvědího česneku se smaženým vejcem? Spaříme medvědí česnek, cca 1 min. Vytáhneme z vody, vložíme do mixéru a se solí a máslem rozmixujeme do krému. V případě, že bude moc hustý, můžete dolít trochu vody.

Než vejce obalíte v trojobalu, tak ho zastrčete tak, aby žloutek byl velmi řídký, cca 2 min. v otcové vodě. Pak vejce vložte do studené vody, aby se zastavilo vaření. Vychlazené vejce obalte v klasickém trojobalu (doporučuji Panko strouhanku) a smažte do zlatova. Vejce vložte do polévky a snězte.

Děkuji moc za tvůj čas a přeji nám všem, abychom se co nejdříve zase setkávali a užívali si života plnými doušky.

(red) / Foto: Archiv CSS Český Těšín

Naše sociální služby patří k těm nejlepším

Město Český Těšín má pestrrou a rozsáhlou síť sociálních služeb a návazných aktivit, které jsou v tuto, pro nás všechny složitou chvíli, více než potřebné. Poskytovatelé sociálních služeb a organizace věnující se návazným aktivitám působí na území našeho města ve vzájemné součinnosti s obcí a institucemi. Nedílnou součástí pomáhání je rovněž výkon sociální práce realizovaný sociálními pracovníky Městského úřadu a Úřadu práce. Všichni, kteří jsou součástí těchto služeb, jsou denně připraveni pomoci tam, kde je třeba. Sociální služby reagují na potřeby člověka v nepříznivé sociální situaci. Související aktivity zahrnují nabídku podpůrných činností, které nejsou sociální službou dle zákona, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují.

V krizových situacích jsou sociální služby a sociální práce na území města zaměřeny zejména na pomoc nejpotřebnějším a nejohroženějším. Zajišťujeme základní životní potřeby prioritně lidem v osamění, bez pomoci svých blízkých. Prostě všem, kteří se v důsledku přísných opatření souvisejících s nálezou, ocitli v ohrožení či v nepříznivé situaci. Nedílnou součástí pomáhání je dobrovolnická činnost, která je realizována prostřednictvím dobrovolnických organizací, případně z řad laických dobrovolníků, občanů města. Od samotného počátku řešení epidemiologického ohrožení je město v intenzivním kontaktu se zástupci sociálních služeb, organizací, s dobrovolníky. Pružně a bezodkladně řešíme všechny změny, nařízení a potřebná opatření. Funguje vzájemná informovanost poskytovatelů a města a ukazuje se, že naše dlouhodobě přátelské vztahy přinášejí ovoce v pravou chvíli.

Krizovou linku, zřízenou městem pro osoby v karanténě, jsme následně rozšířili pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním. Chceme tak pomoci zajistit základní životní potřeby těm, kteří to sami nezvládnou. S pomocí dobrovolníků pomůžeme těmto lidem s nákupem potravin a léků. Linka je administrována pracovníky městské policie v součinnosti se Sociálním odborem a dobrovolníky z ADRY. Po celou dobu zajišťovali nákupy také sociální pracovníci dalších organizací, zejména Centra sociálních služeb Český Těšín a Charity Český Těšín.

Sociální služby předávají nejen svým klientům aktuální informace prostřednictvím kontaktu s pracovníky sociálních služeb, sociální práce na obci, webových stránek města, rozhlasu, těšínských minut, krizové linky a dalších informačních kanálů. Telefonní čísla na kontaktní osoby poskytovatelů těchto služeb jsou k dispozici jednak na webu města Český Těšín, ale především na webu a informačních kanálech všech organizací, které služby poskytují. Stávající klienti jsou aktivně kontaktováni svými pečovateli.

Také v oblasti stravování jsme museli řešit nenadálé situace spojené s nutností uzavřít některé jídelny. Zajištění stravování pro tzv. „cizí strážníky“ bylo důležitým tématem od počátku přijatých opatření. Cizími strážníky jsou totiž senioři, osoby se zdravotním znevýhodněním, maminky s dětmi, kteří využívají možnosti odběru obědů ve stravovacích zařízeních. Pravidelně byla aktualizována tabulka, kde byly uvedeny veškeré kontakty a možnosti, kde si klienti vyzvednou oběd, pokud je jejich jídelna z důvodu pandemie dočasně uzavřena. Stravování pro klienty pobytových zařízení a klienty v rámci pečovatelské služby bylo po celou dobu zajištěno bez omezení.

K dalším opatřením v souvislosti s epidemiologickou situací bylo nařízení zákazu návštěv v pobytových sociálních službách a nemocnicích. Následovalo uzavření určitých typů sociálních služeb – denního stacionáře, terapeutických dílen, nízkoprahového zařízení, sociálně aktivizačních služeb. Pro poskytovatele sociálních služeb to nebylo a není jednoduché, přesto jsou stále k dispozici klientům i jejich rodinám a na změny reagují průběžně, aktivně zapojují do všech potřebných činností, včetně vlastního zajištění tolik potřebných a nedostupných roušek.

Na území našeho města působí mnohé sociální služby. Město je v intenzivním kontaktu zejména se zástupci pobytových sociálních služeb a sociálních služeb zaměřených pro cílovou skupinu seniorů, osob se zdravotním znevýhodněním – **Centrum sociálních služeb Český Těšín, Charita Český Těšín, Slezská diakonie, Gerontocentrum ČČK, Slezská Humanita, Senior domy Pohoda, Domov Jistoty, Nemocnice Český Těšín.** Spolupracuje s dobrovolnickou

organizací **ADRA. Všichni tito poskytovatelé sociálních služeb a návazných aktivit dělají maximum pro zajištění pomoci všem potřebným a my jim za to můžeme jen poděkovat.**

Centrum sociálních služeb Český Těšín (CSS ČT)

CSS ČT bezprostředně zavedlo mnohá opatření. Prvním krokem bylo zavedení desinfekce pro všechny osoby vstupující do zařízení, následně na základě mimořádného opatření ministerstva zdravotnictví ode dne 10.3.2020 uzavřelo budovu a vyhlásilo zákaz návštěv. Samozřejmostí je povinné nošení roušek u všech zaměstnanců organizace, z důvodu nedostatku se mnozí zaměstnanci zapojili do výroby roušek svépomocí. Zaměstnanci CSS ČT se snaží uživatele pozitivně naladit, vnímat přicházející jaro a mírnit tak úzkost plynoucí ze stávající krizové situace. CSS ČT se intenzivně věnuje všem klientům, ať již v pobytové sociální službě, tak v rámci pečovatelské služby v přirozeném prostředí, v domácnostech.

Charita Český Těšín (Charita ČT)

Po vyhlášení karantény vládou České republiky dne 15. 3. 2020, došlo u některých služeb Charity ČT k omezení provozu, následně k uzavření některých typů sociálních služeb. V rámci poskytování sociálních služeb dělá Charita ČT vše pro to, aby mohla nadále zůstat nablízku potřebným. Pracovníci řeší každý den dostupnost zdravotnického a dezinfekčního materiálu a také ochranných pomůcek pro charitní pracovníky, kteří jsou v bezprostředním kontaktu s klienty. Do šití roušek se zapojili zaměstnanci a s pomocí dobrovolníků šijí roušky pro sebe, ale především pro své klienty, jimiž jsou ve velké většině staří a nemocní lidé. Každý den tak Charita ČT hledá nová řešení, aby byla schopna zajistit potřebnou péči všem klientům.

Slezská diakonie

Sociální pracovníci Slezské diakonie jsou s klienty v pravidelném kontaktu prostřednictvím telefonické nebo emailové komunikace. Aktivně řeší možnosti trávení volného času klientů. V pobytových službách je provoz nepřerušován. Veškeré sociální služby striktně dodržují zvýšená hygienická a protiepidemická pravidla. Také tady se mnozí zaměstnanci Slezské diakonie zapojili do šití roušek pro své kolegy, klienty a jejich blízké. I přes náročnou situaci Slezská diakonie naplňuje svůj závazek vůči veřejnosti a každodenně poskytuje sociální služby všem potřebným.

Vážíme si nasazení, ochoty a spolupráce všech zástupců sociálních služeb a doprovodných organizací. Velice si ceníme profesionální práce všech sociálních pracovníků a pracovníků sociálních služeb. Poskytovaná pomoc by nebyla úplná bez aktivity a zapálení dobrovolníků a občanů města. Spolu s ostatními profesemi nyní čelí sociální pracovníci významné zátěži. Profese sociální práce však nese sebou významný lidský potenciál, ochotu pomáhat, být kdykoliv nápomocen, pozitivně myslet a i v této nelehké době neztrácet optimismus a předávat ho dál. Děkujeme.

*Mgr. Jana Rodáková, Odbor sociální
Foto: Archiv MěÚ Český Těšín*

Tělocvična Masarykovy ZŠ se změnila na „kasárna“

Ještě před pár týdny by si nikdo z Těšíňáků nepomyslel, že se tělocvična a družina Masarykovy základní školy změnila na ubytovnu armády. V Českém Těšíně našlo dočasné útočiště 62 vojáků, kteří pomáhají zvládnout situaci na okolních hraničních přechodech, které jsou vzhledem k situaci šířícího se koronaviru Covid-19 dočasně uzavřeny. Jak vypadá mise práslavické posádky jsme si povídali s poručíkem Michalem Handlem, velitelem úkolového uskupení v Chotěbuzi.

Jak vás přijali místní?

Po našem příjezdu a nasazení na jednotlivá stanoviště jsme byli příjemně překvapeni, jak nás přijali obyvatelé města Český Těšín, kteří chápali důležitost naší přítomnosti.

Jaké jsou v Českém Těšíně jednotky a odkud přijely a kde jste našli zázemí ve svém aktuálním působišti?

Konkrétně moje úkolové uskupení je tvořeno příslušníky 72. mechanizovaného praporu, který sídlí v posádce Práslavice. Tato jednotka, kterou mám s sebou tady v Českém Těšíně, je tvořena pouze muži. Zázemí jsme našli na Masarykově ZŠ a MŠ. Po našem příjezdu jsme si museli uzpůsobit ubytování, protože náš počet byl v průběhu nasazení navýšen. Chtěl bych poděkovat paní starostce a panu řediteli této školy, kteří nám umožnili využít další prostory pro ubytování. Bylo to z důvodu, že jsme potřebovali kvůli hygieně uzpůsobit počet lidí v daných místnostech. Ve škole jsme v tělocvičnách – menší, větší a za tělocvičnou v prostorách družiny, kde jsme také obsadili dvě místnosti. Jsme rádi za cokoliv, kde můžeme být schovaní před nepřízní počasí. Toto je ideální stav.

Jaký je v Českém Těšíně úkol vaší skupiny?

V tuto chvíli máme tři směny, které se střídají na stanovištích po 12 hodinách. Moje úkolové uskupení má na starosti 8 hraničních přechodů. Nejbližší přechody jsou dva tady v centru Českého Těšína, hlavní hraniční přechod mezi ČR a Polskem, Chotěbuz. Nejvzdálenější, na kterém působíme je hraniční přechod Záveda – Golkowice. Závoz na všech 8 stanovištích trvá zhruba dvě a půl hodiny, vzdálenost je přibližně 50 km tam i zpět. Počet vojáků na jednotlivých

stanovištích je různý a to i počet techniky. Je to od dvou do čtyř příslušníků AČR. Na každém stanovišti sloužíme společně s příslušníky PČR.

Můžete čtenářům přiblížit, jak vypadá běžný den vojáka úkolového uskupení tady v Českém Těšíně? Mají čas na odpočinek?

Vojáci se střídají ve třísměnném provozu po 12 hodinách, tzn. 12 hodin směna na státní hranici společně s policií ČR, kde plníme úkol PČR k dočasnému znovuzavedení ochrany vnitřních hranic ČR s okolními státy. Po směně následuje 12 hodin odpočinek spojený s osobním volnem. Neznamená to ale, že voják může opustit místo nasazení a jít např. domů, ale zůstává v místě, aby se co nejvíce zabránilo výskytu nákazy mezi vojáky. 12 hodin před směnou vojáci využívají k přípravě materiálu a vozidel, které budou využívat v průběhu směny a taky aby se seznámili s aktuální situací, protože ta se vyvíjí velice intenzivně a vojáci musí mít aktuální informace, aby mohli efektivně plnit svůj úkol. Vojáci jsou nasazení po dobu 10 dnů tzv. nepřetržitě vojenské nasazení, poté budou vystřídáni dalším úkolovým uskupením.

Každý z vojáků tráví svůj volný čas individuálně, od spánku, přes sledování seriálů, četbu až po volání manželkám a dětem.

Jak se připravujete na tyto mimořádné situace?

Každá mimořádná situace má své specifika a je ve své podstatě jiná. Vojáci jsou dlouhodobě připravováni na nasazení bojové, ale také ve prospěch IZS při mimořádných událostech. Příprava na mimořádné nasazení se nijak neliší od plánovaných akcí. Armáda pro přípravu

používá tzv. plánovací a rozhodovací proces, kdy omezením je pouze čas, tzn., kolik dostaneme dnů či hodin k zahájení plnění samotného úkolu. Samotnému nasazení předchází právě plánování a příprava osob, techniky a materiálu, který je nezbytný ke splnění stanoveného úkolu. Před nasazením jednotky – hlavních sil, vyjíždí s časovým předstihem rekognoskační skupina, která zmapuje terén a informuje velitele o možných rozdílech, které nebyly zohledněny v plánovacím procesu a mohly by mít zásadní vliv na splnění úkolu. Velitel na základě těchto informací provede dílčí změnu ve svém operačním rozkaze.

Docela se množí otázky, jestli by vám lidé mohli nějak pobyt v Českém Těšíně zpříjemnit?

Důležité je, abychom se vzájemně podporovali a neházel si, jak se říká, klacky pod nohy. Těší nás vstřícný přístup zdejších lidí, snaha a ochota nám nějak pomáhat a pobyt zpříjemnit. Bohužel nemůžeme vzhledem k charakteru mimořádné události, která nastala, přijímat žádné domácí dobroty z neproverčených zdrojů. Musíme tedy s velkým poděkováním odmítnat všechny nabízené, napečené a navařené dobroty, ale pravidla máme jasně daná. Věřte, že o mé vojáky je dobře postaráno a nic jim nechybí. Jsou tu ostatně pouze deset dní a to se dá jakýkoliv případný nedostatek vydržet. Jestli mohu, tak bych všechny dobré a ochotné lidi vyzval, aby stejně laskavě nabízeli pomoc starým a potřebným lidem ve svém okolí. Jistě jich nyní v Českém Těšíně „máme“ dost.

(red)

Foto: Archiv Těšínské listy, Martin Podžorný

Życie na granicy z realną granicą w tle

Chyba nikt nie mógł przypuszczać, że granice wrócą, a to co od wielu lat dla mieszkańców Cieszyna i Czeskiego Cieszyna było czymś naturalnym i oczywistym napotką na realną przeszkodę. Jak w dobie pandemii wygląda życie po polskiej stronie?

W podzielonym granicą Cieszynie i Czeskim Cieszynie życie z dnia na dzień się zatrzymało. Ustały kontakty, rozmowy, spotkania. W samym Cieszynie trudno przypadkowo spotkać na ulicy przyjaciół i znajomych, a to przecież dotychczas nie było większym problemem. Mieszkańcy słuchają się do zaleceń i pozostają w domach, w sklepach zachowują wskazaną odległość. Wszystkie restauracje z wyjątkiem tych dowożących i wydających jedzenie na wynos zostały zamknięte. Nieczynne są np. salony fryzjerskie, a także inne punkty usługowe. Każdy dzień jest do siebie bardzo podobny i przypomina leniwą niedzielę, w trakcie której większość mieszkańców postanowiło wyjechać daleko za miasto, a ich powrót się przedłuża. Nerwowe zakupy w sklepach ustały. Widać, że teraz są one już robione bez pośpiechu, a ludzie coraz częściej wybierają godziny, w których nie napotkają na kolejki. Coraz częściej na ulicach, a przede wszystkim w miejscach publicznych, a nawet wspomnianych wcześniej sklepach, na twarzach mieszkańców Cieszyna pojawiają się maseczki. Nie jest to jednak tak powszechne jak w Czechach, gdzie przecież maseczki stały się popularne jeszcze przed wprowadzeniem oficjalnego, rządowego obowiązku ich używania. W Polsce nadal nie ma takiego obowiązku, a nawet zaleceń. Nawet wśród autorytetów, którzy wyznaczają kierunek zachowań w temacie koronawirusa zdania są podzielone. Głośniejsi są jednak ich przeciwnicy. Na co dzień, w rozmowach mieszkańców dominuje jeden temat wokół którego skupiają się obawy o zdrowie, ale także o przyszłość małych firm i punktów usługowych. W mediach społecznościowych pojawiają się liczne apele

ich właścicieli o wsparcie i korzystanie z ich usług na wynos. W wielu przypadkach wygląda na to, że ich wezwanie spotyka się z pozytywnym odzewem, jednak trudno mówić o pełnym sukcesie. Dlatego też wszyscy zadają sobie pytanie jak długo obecna sytuacja będzie się utrzymywać i czy wszyscy przetrwają te trudne czasy? Widać jednak pewną solidarność i chęć niesienia pomocy. Mieszkańcy Cieszyna angażują się w wiele akcji wsparcia m.in. na rzecz Szpitala Śląskiego w Cieszynie. Zbiórkę środków na zakup materiałów ochronnych i środków do dezynfekcji organizuje m.in. Fundacja Zdrowia Śląska Cieszyńskiego. Podobnych akcji jest jednak wiele, a sprzyja im komunikacja w mediach społecznościowych, dzięki czemu wiele z nich organizowanych jest przez osoby prywatne, w których potrzeba serca wypływa prosto z serca. Pomagają także przedsiębiorcy, którzy w ramach wsparcia personelu medycznego z cieszyńskiego szpitala, dostarczają im m.in. bezpłatne posiłki. Spacerując po Cieszynie lub przejeżdżając jego ulicami zauważalny jest także brak mieszkańców Czeskiego Cieszyna. Jest to odczuwalny brak i to nie tylko z punktu widzenia przedsiębiorców. Brakuje bowiem polsko-czeskiego dialogu na ulicach, kwitnącej współpracy i codziennych kontaktów do których chyba wszyscy przywykliśmy. Powagi całej sytuacji dodaje obecność wojska, które wspiera służby graniczne i policję w zabezpieczaniu przejść granicznych. Pojawiające się sporadycznie przy granicy osoby dokumentują ich obecność dodając, iż jest to historyczny, a do tego bardzo smutny punkt w historii obu miast, które nie tak dawno świętowały przecież roczni-

cę wstąpienia do Strefy Schengen. Jednym z przejawów tęsknoty za dotychczasowymi polsko-czeskimi kontaktami, a także otwartą granicą jest także akcja „Tęsknię za Tobą, Czechu / Stýská se mi po tobě, Čechu”, która spotkała się z ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród mieszkańców, ale także polskich i czeskich mediów. Co ciekawe dzięki tej akcji udało się nam pokazać w ogólnopolskich i ogólnoczeskich mediach specyfikę życia na granicy. Dla mnie osobiście akcja ta odniosła spektakularny sukces, który wzmocniony został poprzez dwie odpowiedzi, które na nasz baner przygotowali mieszkańcy Czeskiego Cieszyna! Już teraz wiem, że w wyniku tej akcji powstaną ciekawe i zapewne wartościowe znajomości. Komentarze, które towarzyszyły dyskusji na temat naszej akcji pokazuje z jednej strony, że mamy jeszcze sporo do zrobienia na naszym polsko-czeskim pograniczu, ale także że o Cieszynie i Czeskim Cieszynie wielu z nas myśli jako o jednym organizmie, który obecnie działa jedynie w połowie. Dziękuję wszystkim, którzy włączyli się w tę dyskusję dzieląc się swoimi emocjami, a także dostrzegając w całej akcji prawdziwą tęsknotę za otwartymi granicami i mieszkańcami z drugiego brzegu Olzy.

A jak będzie wyglądał Cieszyn po otwarciu granic? Tego nikt dzisiaj nie wie. Sytuacja zmienia się bowiem z dnia na dzień i w zależności od tego jaki będzie jej finał, tak zmieni się nasza rzeczywistość. Chciałbym jednak, żebyśmy wszyscy, czym prędzej doczekali się normalności, za którą chyba wszyscy tęsknimy?

Stefan Mańka
Foto: Stefan Mańka

My neříkáme „Jdi a čti si!“, ale „Pojď, budu ti číst“

Že je společně strávený čas dětí a rodičů důležitý pro vybudování pevných vazeb v rodině a obohacení dítěte, si byla vědoma ředitelka projektu Celé Česko čte dětem Eva Katrušáková už dávno. Sama jako pedagožka a matka věděla, jak zásadně mohou tyto společné chvíle ovlivnit rozvoj dítěte. „Často se mně lidé ptají, jak to celé začalo. Skloubilo se zde více věcí. Láska k literatuře, kterou jsem studovala a ke které mě vedli i doma. Jsem z generace, která vstoupila do pracovního procesu s nástupem sametové revoluce a již se tím pádem otevřely neuvěřitelné možnosti za cenu toho, že strávím méně času s rodinou. Proto ke mně

2019 Sbírka knih Komerční Banky - předání v nemocnici Děčín

tak silně promlouvá propagace rodinných hodnot, myšlenky „být spolu“. Tehdy jsem také čekala druhé dítě a mateřství dává ženě zvláštní sílu“, vysvětluje Eva Katrušáková. Od té doby uplynulo 14 let a do kampaně se zapojilo více než 3500 mateřských škol, knihoven, rodinných center, nemocnic, ale také měst a obcí. K dnešnímu dni kampaň aktivně podporuje přes 80 známých osobností ze světa kultury, umění a sportu. Proč? Citujeme jednu z nich: „Celé Česko čte dětem mě oslovilo čistotou záměru, jednoduchostí nápadu a potřebou

2018 Visegrád čte dětem - Peter Gombos (Hungarian Reading Association), Viera Kučerová (Celé Slovensko číta deťom), Irena Koźmínska (Cała Polska czyta dzieciom), Eva Katrušáková (Celé Česko čte dětem) a spisovatelka Ivona Březinová čtou dětem každý ve svém jazyce. A sedící Martin Dejdár jako moderátor.

oslovit mladou generaci krásou čteného slova. A připustíme si - zaťukalo tak trochu i na naše rodičovské svědomí. Osvětovou a mediální kampaň podporují například Ondřej Vetchý, Zdeněk Svěrák, Petr Bende, Klára Issová, Alena Ježková, Barbora Špotáková, Jan Hřebejk, Petr Nárožný, Aneta Langerová, Aňa Geislerová, skupiny Chinaski, Nebe, MIRAI a další.

Čtení má přinášet radost a potěšení

K prvním iniciativám Celé Česko čte dětem patří „Čtení malým pacientům v nemocnicích“. Dobrovolníci vyrazí za malými posluchači do nemocnic ve svých městech či regionech minimálně jednou týdně v přesně stanovenou dobu a nesou si celý batoh svých oblíbených titulů. Nikdy nevědí, co si děti vyberou, nikdy nevědí, kolik bude těm, kteří budou poslouchat. Tento nápad se zrodil v roce 2006 na jednom oddělení dětské neurologie a od té doby pokračoval nepřetržitě až do začátku března 2020. Pevně doufáme, že jakmile nastanou příznivější podmínky, bude obnoven. Stejně tak čekají na předání do nemocnic stovky sesbíraných knížek díky projektu „Sbírky knih do nemocnic a dětských ordinací“. V letošním roce stihli předat svůj knižní dar například

studenti 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy nebo zaměstnanci společnosti HARTMANN-RICO. V loňském roce se podařilo rozdělit téměř 900 knih do více než 30 nemocnic, ordinací, dětských domovů či hospiců. Nezisková organizace Celé Česko čte dětem pořádá mezinárodní konference a semináře pro rodiče, odbornou veřejnost, pedagogy i laickou veřejnost.

O tom, jak například projekt „Babička a dědeček do školky“ spojuje generace a dělá radost nejmladší i nejstarší generaci, vypráví mnozí senioři. Obléknou na sebe kostým, vezmou do ruky knihu a ve svém volném čase chodí předčítat pohádky dětem ve školkách. Pravidelnými činnostmi v rámci projektu organizace také zavádí nebo podporuje tradiční a důležitý rituál předčítání v rodinách. Senioři totiž mimo jiné rozdávají dětem pohádku na domácí čtení, kterou si malí posluchači nalepí do pohádkového bloku a nosí domů.

Obce a města se mohou zapojit do kampaně Celé Česko čte dětem prostřednictvím projektu „Moje první kniha“, který umožňuje předávat dětské knížky a osvětové materiály rodičům na Vítání občánků.

2016 Albert Černý a Lukáš Hejlik na zahájení 6. Týdne čtení dětem v Ostravě

2018 Senior při čtení dětem v mateřské škole

Mirek Etzler se synem Samuelem

Dobré rady pro rodiče

Rodiče najdou na webu Celé Česko čte dětem moudré rady, zajímavé odkazy i tipy pro předčítání pro různé věkové kategorie, tzv. Zlaté tituly. Ke správnému výběru pomohou také Recenze knih. V rubrice Pro děti mohou nejmladší soutěžit každý měsíc s Knihorejem nebo si poslechnout audionahrávky pohádek.

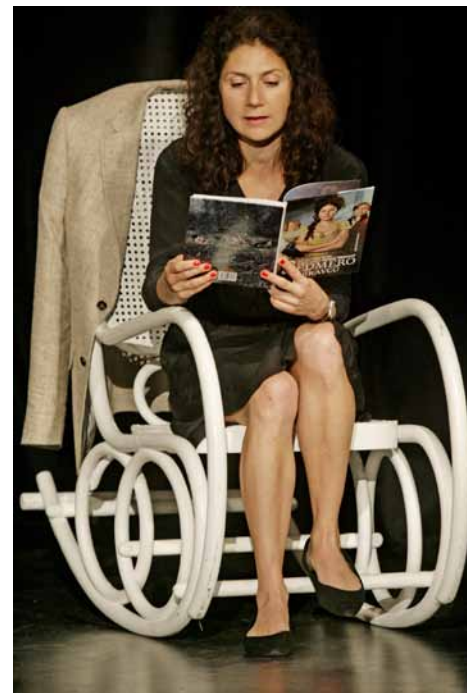
Týden čtení dětem v České republice

Celostátní svátek dětí a literatury probíhal vždy první týden v červnu. Do oslav literatury se pravidelně zapojují školy, školky, knihovny, mateřská centra, literární kavárny, široká veřejnost a další instituce po celé České republice. Jubilejní desátý ročník prožíval velké organizační přípravy právě v těchto dnech.

Letošní slavnostní inaugurace nebo-li zahájení se totiž vrací po deseti letech na místo, kde probíhala první edice Týdne čtení dětem v ČR, a to do Českého Těšína. První ročník byl dokonce mezinárodní, na jeho realizaci se tehdy v roce 2011 podílela organizace Cała Polska czyta dzieciom a mezi osobnostmi, které Týden zahajovaly byl Jaromír Nohavica, Ewa Farna, Michał Viewegh a Bolek Polívka.

Vzhledem k nastalé situaci v zemi se organizátoři rozhodli zahájení odložit na měsíc říjen. Týden letos proběhne výjimečně ve dnech 1. - 7. 10. 2020. „**Letošní rok, aniž bychom si to sami přáli, nám postavil do cesty nelehkou překážku, kterou se snažíme všichni společně překonat. Bohužel neumíme odhadnout, jak dlouho nám to bude trvat, proto jsme se rozhodli najít nový říjnový termín**“, vysvětluje Katrušáková a pokračuje: „**Ani letos nebudou chybět zajímaví hosté a my jsme se rozhodli prozrazovat jejich jména postupně, ať se máte každý měsíc na co těšit.**“ Jedním z hostů letošního ročníku bude herec Miroslav Etzler, který bude nejen předčítat dětem, ale v předvečer zahájení letošního čtení se potká také s dospěláky při diskusi o rodině, vztazích, dětech a rodičích na Filmovém večeru s besedou. Jak sám Mirek Etzler řekl, také on považuje vzájemně darovaný čas za velmi potřebný a vzácný: „**Celé dětství nám rodiče četli. Tatínek i maminka nás naučili knihy milovat a tím, aniž bychom si to v dětství uvědomovali, neocenitelně obohatili náš svět. Je třeba toto bohatství předávat dál, dalším generacím, našim dětem. A proto ze ♥ prosím, čtete svým dětem!**“

V loňském roce se k Týdnu čtení dětem přihlásilo více než 190 škol, školek, knihoven, mateřských center, literárních kaváren a dalších organizací, včetně měst a obcí. Organizace uspořádaly přes 200 jednotlivých akcí, kterých se zúčastnilo téměř 10 000 dětí. Desítky dalších setkání, čtení, besed, výstav a soutěží, které nebyly online registrovány, si nenechaly ujít další tisíce dětí spo-

2015 Martha Issová čte na inauguraci
5. Týdne čtení dětem ve Zlíně

lu s rodiči a veřejností.

„**Ne vždy si uvědomujeme, jak negativní vliv na dětskou duši má přebytek virtuálních vjemů. Děti i mladí lidé, kteří tráví většinu volného času na počítači bez interakce s dospělým člověkem, zaměňují virtuální a mediální svět za ten skutečný. Chybí jim pak zdravý úsudek a mají potíže v navazování zdravých, dlouhodobých vztahů. Předčítání či čtení, povídaní a trávení společných chvil v rodině či venku s kamarády je jedna z nejdůležitějších věcí v životě dětí**“, říká Katrušáková. Rodiče mají nyní výjimečnou příležitost trávit předčítáním a povídaním si nejen symbolických 20 minut denně, ale i déle. Ve výhodě jsou rodiny, kde je předčítání nedílným rituálem každého dne. Ale i těm, kteří dosud nepředčítali, se skýtá jedinečná možnost vzít do ruky knížku a trávit se svým dítětem magický čas ve společnosti literárních hrdinů a jejich příběhů.

Eva říká: „**Každý z nás se s novou situací musí vyrovnat jak nejlépe to jde. Je zde něco nového, co nezažili naši rodiče ani my. Cítím zodpovědnost nejen za sebe, ale i za své nejbližší, přátele, spolupracovníky. Nepřeji si nic víc, než aby i ti, kteří ještě situaci zlehčují, pochopili, že je opravdu vážná. Využijme tyto těžké chvíle k tomu, abychom vytěžili pro sebe a své rodiny to dobré. Ráda bych citovala mého oblíbeného kněze Marka Orko Váchu: ... všichni pořád někde bezhlavě pádíme, všude spousta podnětů – a teď vás to zasekne. Velké ticho. Jak říkají kartuziáni, lidé takové zkušenosti hledají, protože se chtějí setkat s Bohem – a místo něj se setkají s někým velmi nečekaným, se sebou samým...**“. A dodává: „**Nám všem, i sobě, bych přála, aby to bylo setkání příjemné**“.

Eva Katrušáková,
ředitelka Celé Česko čte dětem o.p.s.
Foto: Archiv Miroslav Etzler,
Celé Česko čte dětem o.p.s.

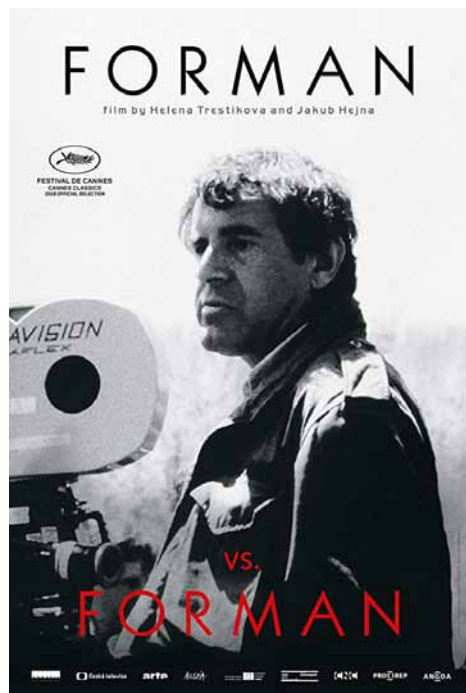
2019 Babička čte dětem ve školce

Žhavé novinky i výpravy do minulosti na 22. filmovém festivalu Kino na hranici

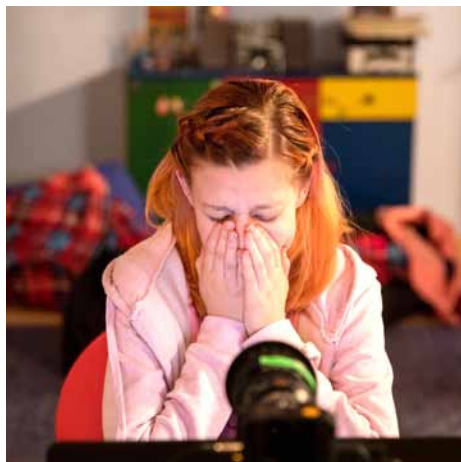

Po 22. letech je jedinečný festival v našem městě, v rámci kterého diváci během šesti dnů hned několikrát za den skutečně překročí státní hranice. Naším obyvatelům zřejmě již dobře známý. Díky intimní a přátelské atmosféře pohraničního Těšína si festival oblíbili jak návštěvníci, tak přední filmoví režiséři a herci. Festival je jedním z mála, na kterém je možné sledovat film v sále s režisérkou Agnieszkou Holland, která v posledních letech nevynechala žádný z ročníků, Krzysztofem Zanussi, Janem Hřebejkem nebo Miroslavem Krobotem. Festival se vedle současné polské a české filmové tvorby zaměřuje na retrospektivy a tematické cykly, které kinematografie obou zemí spojují.

Letos v čele retrospektiv bude stát Miloš Forman. Kromě nejznámějších formanových filmů Kino na hranici uvede i dva dokumentární filmy věnované režisérovi: Miloš Forman: Co tě nezabije... (2009) a Forman vs. Forman Heleny Třeštíkové a Jakuba Hejny. Formanovu retrospektivu bude doprovázet výstava plakátů k jeho filmům.

Jedním z témat letošního Kina na hranici budou Hejtrí a nerdi. Diváci filmového festivalu budou mít příležitost zhlédnout téměř 20 filmů o problematice chování na internetu. Mimo jiné to bude nový snímek autorů Místnosti sebevrahy a Božího těla – film Hejtr, ale také dokument V síti, jehož spoluvůrcem je autor kontroverzního Českého snu, Vít Klusák. Ten druhý odkrývá šokující fakta o zneužívání dětí na internetu v Česku, ale je zřejmé, že jde o problém velmi aktuální a celosvětový.

„Pro mnohé je internet drogou a závislostí. Ale je to taky model života nebo život sám o sobě. Internet – to je samota (v síti), anonymita, hejt a virtuální vztahy. A protože kinematografie by měla zachycovat život v celé jeho složitosti, rozhodli jsme se vytvořit sekci filmů prezentujících hrdiny, kteří uvízli ve spárech internetu. Co je tato závislost a jaká cena se platí za to, když se reálný svět mísí s virtuálním? Filmoví hejtrí a filmoví nerdi se shodují jen v jednom – život bez internetu dnes neexistuje,“ říká polský programový ředitel Kina na hranici Łukasz Maciejewski.

V Těšíně se bude vzpomínat i na jedinečnou režisérskou dvojici Ján Kadár (1918–1979) a Elmar Klos (1910–1993), která natočila ve druhé polovině 20. století celkem osm celovečerních filmů. Každý z těchto snímků byl skutečným uměleckým dílem.

Žhavou programovou novinkou je „Lechtivé kino“ – autorský výběr filmů, které oslovují něžné city diváků. V sekci Lechtivé kino se bude promítat 18 českých a polských filmů. Najdete mezi nimi smyslné snímky, které sbíraly ceny po celém světě, jako je třeba film Přimhuř oči Andrzeje Jakimowského, Sedmikráska Věry Chytilové, ale také kontroverznější a erotičtější

Đábelské učení Janusze Majewského nebo Extase Gustava Machatého z roku 1932. Společným jmenovatelem všech vybraných snímků je dráždění divákových citů.

Do Těšína přijdou samozřejmě i filmové hvězdy z Polska a Česka a to mj. herec, režisér a scenárista Jiří Mádrl s filmem Na střeše či Václav Marhoul, režisér filmu Nabarvené ptáče, oceněného devíti Českými lvy za rok 2019.

Kino na hranici není pouze o filmech, je tam místo i pro hudbu. Zpívají u nás Jiří Schmitzer, Barbora Poláková a také rock'n'rollová nálož na čtyři písmena, tedy pražští THIS (s baskytaristou Vojtou Kotkem - hercem a režisérem, kterého na letošní přehlídce uvidíme ve skvělém snímku Vlastníci.)

22. filmová přehlídka Kino na hranici měla v Cieszyne a Českém Těšíně podle původních plánů proběhnout jako obvykle v květnu. Vzhledem k vyvíjející se situaci ohledně koronaviru si však pořadatelé zvolili náhradní termín 21.-26. srpna. Tentokrát se v hledišti kina potkáme o pár měsíců později. Věříme však, že naše setkání u dobrého filmu budou o to vřelejší. Podrobnější informace ohledně programu a vstupenek se dozvíte na stránkách www.kinonahranici.cz a na Facebooku.

Szymon Brandys, PR manažer Kino na hranici
Foto: Archiv Kino na hranici

Zápisy do 1. tříd povinné školní docházky pro školní rok 2020/2021

Upozorňujeme rodiče žáků, že zápisy k povinné školní docházce proběhnou v souladu s právními předpisy, a to v termínu dle školského zákona od 1. dubna 2020 do 30. dubna 2020. Zápisy budou organizovány bez přítomnosti dětí ve škole. Upřednostněte prosím, pokud je to možné, podání přihlášky bez osobní přítomnosti zákonného zástupce dítěte, tzn. prostřednictvím datové schránky, emailu s elektronickým podpisem, poštou nebo jen ve výjimečných případech osobně.

Informace k zápisům do 1. tříd ZŠ budou zveřejněny na webových stránkách příslušné školy

a Města Český Těšín, dle pokynů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, viz odkaz: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/opatreni-k-zapisum-do-zs-pro-skolni-rok-2020-2021>

Bližší informace: Ing. Jana Černilová, referentka školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, Odbor školství a kultury, tel: 553 035 303, 736 514 831, e-mail: cernilova@tesin.cz. Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud není povolen odklad. Žák plní povinnou školní

docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu žáka, pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu.

Na základě obecně závazné vyhlášky č. 2/2005, ve znění vyhlášek č. 4/2006, č. 2/2010 a 2/2012, Město Český Těšín stanovilo školské obvody základních škol a příslušné spádové školy na území města Český Těšín takto:

<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2012/10/OZV-2-2012-.pdf>

Zápisy do předškolního vzdělávání pro školní rok 2020/2021

Sledujte aktuální informace na webu Města Český Těšín. Vzhledem k stálému vývoji situace se mohou termíny a způsob zápisu změnit. Děkujeme za pochopení.

Zápisy do předškolního vzdělávání pro školní rok 2020/2021 se budou konat ve dnech **6. a 7. května 2020**, podáním žádosti o přijetí dítěte do předškolního vzdělávání na jednotlivých pracovištích, zřízených Městem Český Těšín. Dne **4. května 2020** bude probíhat zápis také do MŠ Slezské diakonie na ulici Třanovského 10, Český Těšín.

Na základě obecně závazné vyhlášky č. 4/2017, město stanovilo společné školské obvody mateřských škol zřízených městem Český Těšín.

<http://www.tesin.cz/wp-content/uploads/2017/03/2017OZV4.pdf>

Bližší informace jsou zveřejněny na webových stránkách Města Český Těšín.

Přehled termínů zápisů do předškolního vzdělávání ve školním roce 2020/2021 dle jednotlivých MŠ

Příspěvková organizace	Mateřská škola	Termín zápisu		Místo zápisu
		Datum	Hodina	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina	MŠ Hornická 1119/2, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 16:00	MŠ Hornická 119/2, Č. Těšín
	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 16:00	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín
	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 16:00	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín oddělení pro děti mladší 3 let
	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 16:00	MŠ Ostravská 1628, Č. Těšín oddělení pro děti starší 3 let
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Kontešinec	MŠ Masarykovy sady 77/16, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 16:00	MŠ Masarykovy sady 77/16, Č. Těšín
	MŠ Smetanova 170/7, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:00	MŠ Smetanova 170/7, Č. Těšín
	MŠ Dukelská 328/36, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:00	MŠ Dukelská 328/36, Č. Těšín
	MŠ Středová 47, Koňákov	6. a 7.5.2020	7:30 - 15:00	MŠ Středová 47, Koňákov
	MŠ Školní 100, Č. Těšín - Mosty	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:00	MŠ Školní 100, Č. Těšín - Mosty
Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Český Těšín Havlíčkova 13	MŠ Moskevská 162/1, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:30	MŠ Moskevská 162/1, Č. Těšín
	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:30	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín
	MŠ Polní 1832/10, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:30	MŠ Polní 1832/10, Č. Těšín
	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín	6. a 7.5.2020	8:00 - 15:30	MŠ Hrabinská 1016/51, Č. Těšín
Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín	Firemní MŠ, Komenského 610/7, Č. Těšín	07.05.2020	8:00 - 16:30	Masarykova ZŠ, Komenského 607/3, Č. Těšín, sekretariát školy, č. dv. 53
	MŠ Akátová 1361/17, Č. Těšín	06.05.2020	8:00 - 16:30	
	MŠ Frýdecká 691/34, Č. Těšín	06.05.2020	8:00 - 16:30	
	MŠ Vělopolská 21, Č. T. - Horní Žukov	06.05.2020	8:00 - 16:30	
	MŠ Albrechtická 84, Stanislavice	06.05.2020	8:00 - 16:30	
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Pod Zvonem	MŠ Čáslavská 1834/8, Č. Těšín	06.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 17:00	ZŠ Pod Zvonem 1835/28, Český Těšín
		07.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 16:00	
	MŠ Okružní 1759, Č. Těšín	06.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 17:00	
		07.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 16:00	
	MŠ Pod Zvonem 91, Č. T. - Dolní Žukov	06.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 17:00	
		07.05.2020	8:00 - 12:00, 13:00 - 16:00	
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Frýdecká 34, Český Těšín	MŠ Třanovského 10, Český Těšín	04.05.2020	8:00 - 15:00	MŠ Třanovského 10, Český Těšín

Charita Český Těšín otevřela Poradnu pro pečující a jejich blízké

Pečovat o svého blízkého v domácnosti je velice záslužná, ale zároveň těžká „práce“, za kterou mnohdy nejsou pečující dostatečně oceněni. Pečující si na počátku nedokážou představit, co péče o blízkého obnáší, neví, co vše je potřeba zařídit dříve, než si např. maminku vezmou z nemocnice domů, na jaké dávky mají nárok či jaké služby mohou využít. Jelikož se dotazy na tyto a obdobná témata ozývaly napříč službami poskytovanými Charitou Český Těšín stále častěji, rozhodli jsme se pro vytvoření specializovaného pracoviště **„Poradny pro pečující a jejich blízké“**.

Tato poradna funguje v rámci bezplatné registrované sociální služby

„odborné sociální poradenství“ a je zaměřená na pomoc osobám, které pečují, anebo se teprve připravují na péči o blízkého člena domácnosti a potřebují získat potřebné informace, vyplnit formuláře a dále také například prakticky vyzkoušet či přímo zapůjčit nezbytné kompenzační pomůcky. Sociální pracovník poradny vám poradí, co vše je potřeba připravit

před příjezdem blízké osoby z nemocnice domů, pomůže s výběrem vhodné kompenzační pomůcky, atd. Pomůže vám orientovat se v systému dávek (např. příspěvku na péči, dlouhodobé ošetrovné) či s vyřízením invalidního důchodu, případně dávek pro osoby se zdravotním postižením a se spoustou dalších záležitostí, které se s péčí

o osobu blízkou pojí. Během roku jsou připravována rovněž setkání pečujících osob tak, aby byly seznamovány s aktuálním děním v této oblasti, případně využily i poradenství a psychologickou pomoc. Poradnu pro pečující a jejich blízké najdete na ulici Jablunkovská 997/84 vždy v pondělí a úterý, a to v době od 7:00 do 15:00 hodin. Blíže informace najdete na webových, případně facebookových stránkách Charity Český Těšín. Kontaktní osobou je Bc. Jiřina Grebeňová, tel.: 735 792 272, případně Mgr. Jana Turoňová tel.: 603 287 231. Aktuálně jsme pro vás k dispozici na uvedených telefonních číslech.

Alina Humel, Charita Český Těšín

Harmonogram rozmístění kontejnerů na OBJEMNÝ ODPAD

Od dubna do června budou na území města opět rozmísťovány velkoobjemové kontejnery.

Znovu připomínáme, že do těchto kontejnerů lze odložit **POUZE OBJEMNÝ ODPAD**, např. vyřazený nábytek, poškozené a vyřazené spotřeb-

ní zboží - lyže, jízdní kola, umyvadla, toalety, koberce, linolea, kočárky.

Do objemného odpadu nepatří: směsný komunální odpad, nebezpečné složky komunálního odpadu, elektrozařízení, pneumatiky, kompostovatelný odpad, využitelné složky odpadů

určené k separaci, zemina a stavební odpady. Upozorňujeme, že objemný odpad může do velkoobjemového kontejneru uložit pouze fyzická osoba.

*Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství*

TERMÍN	STANOVIŠTĚ	TERMÍN	STANOVIŠTĚ
13.04. – 19.04.2020:	- ul. Okružní – před obchodem - ul. Polní – parkoviště pod ul. Slovenskou - ul. Kysucká x Polní - ul. Moskevská x nábřeží Míru - ul. Úvoz (před bowlingem) - ul. Lidická	18.05. – 24.05.2020:	- ul. Horní mezi domy č. 21 a 23 - Mosty: ul. Formanská x Strojnická - Mosty: ul. Školní – u školy - Mosty ul. Lípová – točna autobusů - Mistřovice: ul. Hradištská x Selská – u zastávky - Mistřovice: ul. Mistřovická x K Hájence
20.04. – 26.04.2020:	- ul. Protifašistických bojovníků x nábřeží Svobody - ul. Žukovská x Polní - ul. Potoční – hlavní vchod do parku A. Sikory - ul. Komorní x Nerudova - ul. Horní x Pod Zvonek - ul. Dlouhá x Jaselská	25.05. – 31.05.2020:	- Stanislavice: ul. Dvorská – u hasičské zbrojnice - Koňákov: ul. Hradištská – u obchodu - D. Žukov: ul. Žukovská – u hřbitova - H. Žukov: ul. Na Běnoti – u Adámka - H. Žukov: ul. Vělopolská – zastávka Na Kopci - ul. Hrabinská – mezi domy 23A a 25A
27.04. – 03.05.2020:	- ul. nábřeží Míru - Lancerova kolonie - ul. Dukelská x Na Nivách - ul. Smetanova - parkoviště - ul. Gymnaziální x Akátová - Mistřovice: ul. Ostravská x Na Dolinách - vnitroblok ul. Tyršova - Ostravská	01.06. – 07.06.2020:	- parkoviště: Ostravská 50 - 64 - parkoviště: Koperníková 1 - 13 - ul. Hornická - naproti domu 15 - 17 - ul. Slezská – nad restaurací Havana - ul. Nová Tovární - u rodinného domu č. 75
04.05. – 10.05.2020:	- ul. Třanovského x Nová - ul. Na Lučinách x Pionýrů - ul. Nádražní - vedle Traťové distance – vjezd do dvora - Mosty: ul. Rybářská x Lípová - Mosty: ul. Ostravská – u obchodu - ul. Divadelní - parkoviště	08.06. – 14.06.2020:	- ul. Okružní – před mateřskou školkou - ul. Svibická – před domy 2 - 6 - ul. Kysucká - parkoviště - ul. Čáslavská x Polní - parkoviště: Ostravská 46 - 48 - ul. Ostravská 70
11.05. – 17.05.2020:	- Mistřovice: ul. Mistřovická – u bývalé mateřské školy - D. Žukov: ul. Frýdecká – zastávka Blahut - D. Žukov: ul. Pod Zvonek x Olšová x K Vodojemu - D. Žukov: ul. Ropická – u nádob na separovaný odpad - H. Žukov: ul. Vělopolská – u domu č. 167 - Mosty: ul. Formanská – u hasičské zbrojnice	15.06. – 21.06.2020:	- Stanislavice: ul. Ostravská – u bytového domu - Stanislavice: ul. Na Podlesí – pod zastávkou - H. Žukov: ul. Koňákovská – u evangelického kostela - H. Žukov: ul. Frýdecká - u domu č. 36 - Mosty: ul. Ostravská – u bytového domu naproti ul. Jasná - U Mlékárny - vedle prodejny Autodíly

UČTE SE DOMA

**OPAKOVÁNÍ UČIVA
PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL**

**DUBEN
2020**

VZHLEDEM K SITUACI JSME AKTUÁLNĚ ZAŘADILI MÍSTO PROGRAMU KULTURNÍCH A SPORTOVNÍCH INSTITUCÍ NABÍDKU DOMÁCÍCH ÚKOLŮ PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL. DOUFÁME, ŽE SE DĚTI CO NEJDŘÍVE VRÁTÍ DO ŠKOLNÍCH LAVIC A MY BUDEME MOCI VÁS, ČTENÁŘE TĚŠÍNSKÝCH LISTŮ, OPĚT POZVAT NA PESTROU NABÍDKU AKCÍ V NAŠEM MĚSTĚ.

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z českého jazyka

Autor: Mgr. Jana Pavlicová

1. Pozorně a bez chyb přečti dvakrát básničku.

*Slzí, slzí krteček,
kdo mu rozšláp domeček?
Srniec mrká,
krtku promiň,
já jen nerad,
byl to omyl.*

*Krtek kývl, zamrkal,
rozhlédl se, zavrtať.
Už tu není krteček,
zbyl po něm jen kopeček.*

2. Obtáhni 5 krát krtkův kopeček.

3. Rozděľ na slabiky první dva řádky básničky.

*Slzí, slzí krteček,
kdo mu rozšláp domeček?*

4. Opíš na řádky následující verše.

Srniec mrká,

krtku promiň,

já jen nerad,

byl to omyl.

5. Spočítej slova v jednotlivých verších, číslicí zapiš.

Krtek kývl, zamrkal, ()

Už tu není krteček, ()

rozhlédl se, zavrtať. ()

zbyl po něm jen kopeček. ()

6. Nauč se básničku zpaměti.

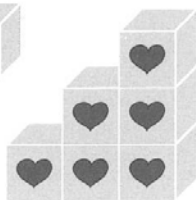
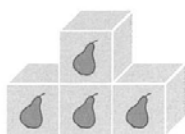
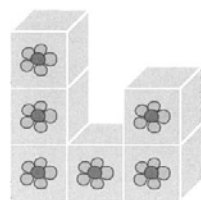
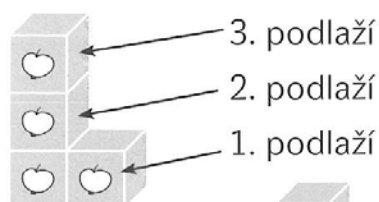

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z matematiky

Autoři: Mgr. Jana Pavlicová,
Mgr. Martina Gřundělová

1. Doplň tabulku.

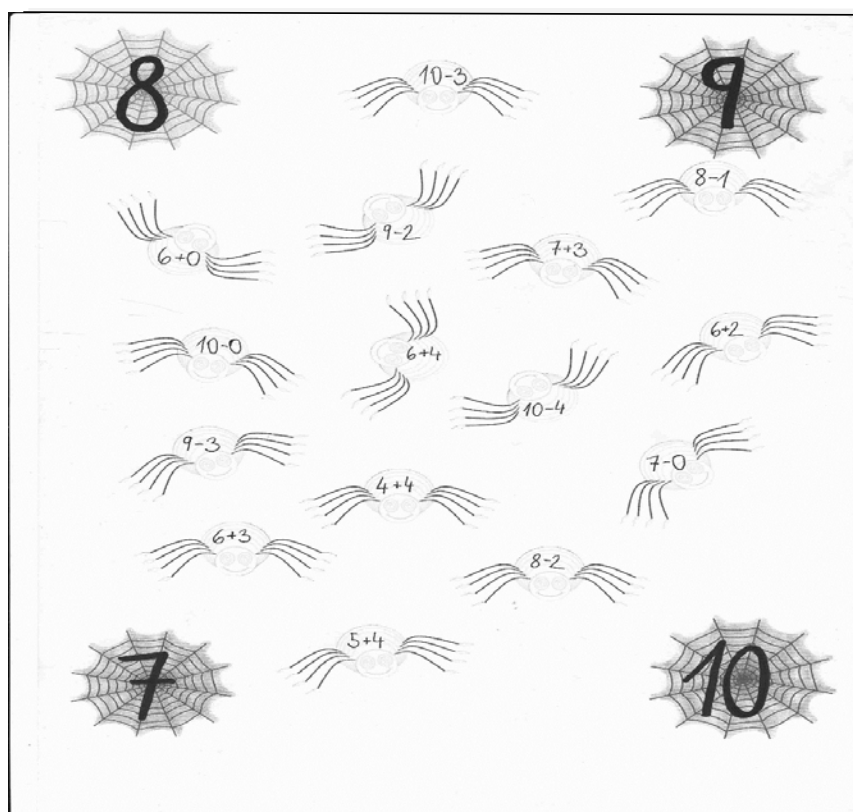
Počet krychlí na 1. podlaží	2			
Počet krychlí na 2. podlaží	1			
Počet krychlí na 3. podlaží	1			
Počet krychlí celkem	4			

2. Doplň tak, aby byl součet tří sousedních čísel 12.

	4		7
		6	
5			

	4		5
		4	
3			

3. Pavoučci se potřebují vrátit do svých sítí. Pomůžeš jim?

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z českého jazyka

Autor: Mgr. Martina Gřundělová

1. Přísně tajné! Vylušti tajenku.

	1	2	3	4	5
a	A	Á	B	C	Č
b	D	E	É	F	G
c	H	CH	I	Í	J
d	K	L	M	N	O
e	Ó	P	R	Ř	S
f	Š	T	U	V	Y
g	Ý	Z	Ž	Ě	!

b1	d5	d1	a2	g2	a1	d2		c5	e5	c3		e3	d5	g2	d2	f3	f1	f2	c3	f2

f2	a1	c5	d4	g1		d1	e1	b1	g5

c5	e5	c3		e5	d1	f4	g4	d2	g1	g5	

2. Dokázal bys vytvořit vlastní tajenku? Zde máš prostor to vyzkoušet.

1. vymysli, co chcete ukrýt do tajenky
2. napiš si tajnou větu na papír
3. vkládej tajný kód

Hodně štěstí!

JAK SE TI ÚKOL DAŘIL? OHODNOŤ SE: 😊 ☹️

3. Oprav věty a napiš je. U vět, které jsi napsal, podtrhni podstatná jména rovnou čarou, slovesa vlnovkou.

Ponožka plete babičku. _____

Večeře varí mámu. _____

Hřebík zatlouká tátu. _____

JAK SE TI ÚKOL DAŘIL? OHODNOŤ SE: 😊 ☹️

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z matematiky

Autor: Mgr. Martina Gřundělová

1. Vyřeš úkol.

Parta dětí šla spolu do hračkářství. Každé z dětí s sebou mělo 100 Kč.

Všechny děti si koupily hopík za 5 Kč.

Všichni kluci si koupili jojo za 25 Kč.

Všechny holky si koupily švihadlo za 32 Kč.

Julie a Šimon si koupili fixy za 27 Kč.

Patrik a Anička si koupili autíčka za 41 Kč.

Marek a Bára si koupili sešity za 8 Kč.

Matyáš a Laura si koupili nálepky za 14 Kč.

Kolik každému z dětí zbylo korun?

	fixy	jojo	švihadlo	autíčko	sešit	hopík	nálepky	ZBYLO — Kč
Julie								
Anička								
Laura								
Bára								
Marek								
Patrik								
Šimon								
Matyáš								

JAK SE TI ÚKOL DAŘIL? OHODNOŤ SE: 😊 ☹️

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z českého jazyka

Autoři: Mgr. Taťána Čiaková,
Mgr. Zdena Michalíková

Rodinná škola

Honzíku a Maruško, Péto, Lindo, Baruško,
pozvi mamku, babičku, na maličkou chvíličku, procvičit si hlavičku.

Kontrolou Tvých úkolů zavzpomínat na školu.

Táta s dědou nejvíce pomohou Ti v matice.

Připravte se na práci, vždyť jste přece školáci!

1. Slova se správně doplněnými I/Í, Y/Ý přepiš podle abecedy na linky.

ž _ vot, ch _ trá, š _ ška, post _ lka, J _ tka, angrešt _, d _ ně, Vlad _ mír, h _ mna,
poč _ tač, ž _ rafa, okurk _, r _ ma, šnec _, krejč _, schod _ ště, bazén _

2. Napiš slova do jednotlivých pater domečků podle toho, jakou samohlásku doplníš.

J _ tka, ř _ jen, hrn _ ček, k _ tka, ž _ dle, smrk _, koč _ čka, rampouch _, č _ slo, skř _ ňka, ch _ še, str _ c

i

í

y

ý

5. Stejnými barvami označ slova se stejnými slovními kořeny:

lesíček, předškolák, povodeň, vodojem, lesník, Zálesí

OHODNOŤ SVOU PRÁCI: 😊 ☹️

Náměty k opakování a procvičování pro domácí výuku z matematiky

Autoři: Mgr. Taťána Čiaková,
Mgr. Zdena Michalíková

1. Vypočítej.

$\begin{array}{r} 368 \\ 527 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 519 \\ 144 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 256 \\ 418 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 438 \\ 346 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 644 \\ 127 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 364 \\ 326 \\ \hline \end{array}$
$\begin{array}{r} 693 \\ -245 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 365 \\ -184 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 734 \\ -299 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 635 \\ -396 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 844 \\ -127 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 554 \\ -386 \\ \hline \end{array}$

2. Vypočítej.

$45 : 5 =$	$56 : 8 =$	$27 : 3 =$	$48 : 6 =$	$35 : 7 =$
$25 : 5 =$	$12 : 4 =$	$21 : 7 =$	$63 : 7 =$	$28 : 4 =$
$42 : 6 =$	$36 : 6 =$	$18 : 3 =$	$9 : 3 =$	$14 : 4 =$

3. Zaokrouhli.

$54 \approx$	$71 \approx$	$13 \approx$
$28 \approx$	$40 \approx$	$19 \approx$
$99 \approx$	$92 \approx$	$66 \approx$

4. Vypočítej, vylušti a napiš tajenku.

$350 - 80 =$	Č	$220 + 560 =$	K	$640 - 80 =$	N
$95 - 67 =$	Á	$98 + 61 =$	D	$550 + 70 =$	Š
$8 \cdot 9 =$	S	$245 - 37 =$	A	$130 + 450 =$	,
$370 + 12 =$	T	$355 - 70 =$	B	$355 + 38 =$	E
$7 \cdot 8 =$	O	$750 - 250 =$	I	$56 + 38 =$	M
$42 : 7 =$	!	$610 + 200 =$	Ř	$62 + 36 =$	J

94	28	620		382	56		159	56	285	810	393	580
98	72	500		98	393	159	560	500	270	780	208	6

OHODNOŤ SVOU PRÁCI: 😊 ☹️

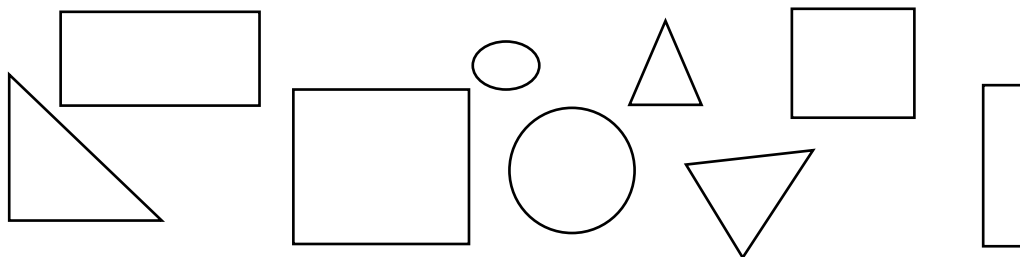
Podívej, maminko, co už umím!

Autor: Mgr. Andrea Štemberková

1. Vybarvi geometrické tvary:

čtverec žlutě, obdélník červeně, trojúhelník modře, kruh zeleně.

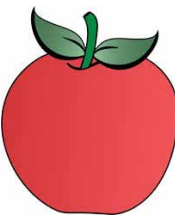
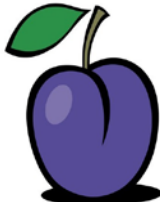
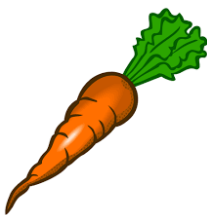
Rozlišuj velké a malé tvary, ukaž je. Řekni, kolik je na obrázku trojúhelníků.

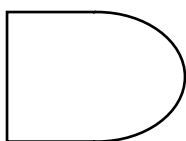
2. Řekni, co je na obrázku. Urči umístění obrázků (vlevo, vpravo, pod, nad).

Co do tabulky nepatří a proč?

Dokresli podle zadání ovoce, které máš rád.

3. Obkresli tento tvar.

4. Nakresli lidskou postavu.

Krátký informátor k nástupu školní docházky

Masarykova základní škola a mateřská škola Český Těšín

Důležitou změnou v životě dítěte, ale i v životě celé rodiny, je vstup dítěte do školy. Některé děti se těší více, některé méně, ale vždy se zájmem očekávají něco nového. Mají radost, že už budou školáci a budou se učit. Dítě nastupující do školy by mělo být zralé tělesně, psychicky i sociálně.

Podívej, maminko, co už umím!

Tělesná zralost:	Sociální zralost
- poskakuji na jedné noze - skáčů panáka - házím míčem o zed' - skáčů přes gumu - kroužím zápěstím, loktem, ramenem - hodně kreslím - skládám papír na polovinu, vystřihuji z papíru nebo z jiných látek - vyndávám a vkládám věci do krabičky - pracuji s korálky, dětskými nástroji, mozaiky - kreslím svislé čáry odshora dolů, vodorovné a šikmé čáry, klubíčko,...	- umím ovládnout své emocionální projevy - dokážu odložit svá přání na později - započatou práci se snažím dokončit - ochotně komunikuji a spolupracuji s jinými dětmi - zapojuji se do kolektivních her, chápu pravidla - ustoupím jinému dítěti - ochotně se podřídím autoritě - rychle se obuju, šněruji boty - oblékám se, svlékám, rozpinám knoflíky, skládám věci na uspořádanou hromádku - přecházím opatrně křižovátku a ulice - zapínám a dokážu navléknout na záda aktovku

Psychická zralost:

Všeobecná informovanost	Rozvoj myšlení, řeči a slovní zásoby
- řeknu své jméno a adresu bydliště - jak se jmenuje maminka a tatínek - jak se jmenují moji kamarádi - umím o něco požádat, poděkovat - rád používám slova prosím, děkuji - pojmenuji běžné předměty a vím, k čemu slouží - pojmenuji domácí zvířata a vím, v čem jsou užitečné - vím, čím můžeme být v rodině, kdo patří do rodiny - označím a rozlišuji barvy - označím a pojmenuji tvary - rozlišuji pojmy: větší a menší, delší a kratší, vpravo a vlevo, první a poslední - orientuji se v prostoru: nahoře a dole, vzadu a vpředu, pod a nad, přede mnou, vedle mne - orientuji se v čase, popíšu, kdy to asi je a co v tu dobu děláme	- soustředím se na práci - počítám s pochopením - ukazuji věci a pojmenovávám je - říkám, co je to dohromady: skříň, židle, stůl = nábytek - vím, co je opakem: veselý x smutný - opakuji verš - seřadím obrázky podle děje - vyjadřuji se ve větách a jednoduchých souvětích - rád kladu nejrůznější otázky
	Základní početní dovednosti
	- odhaduji, co je více a méně, hodně a málo - procvičuji početní řadu 1 - 5 - sčítám a odečítám do pěti, - rozděluji na více kusů

Pracovní složka osobnosti

- soustředím se na práci
- překonávám únavu
- umím relaxovat
- pracuji ve skupině
- podřizuji se pokynům dospělých

Historie těšínských a českotěšínských četníků

Z památníku četnické stanice v Českém Těšíně 4. díl 1929 – 1932

Četníci ze Šumbarku 1920-1930 / zdroj: Ondřej Kolář

Ke vzpomínkám z památníku četnické stanice v Českém Těšíně se vrátíme do 14. dubna 1929, kdy probíhalo slavnostní otevření nové radnice. Za stanici byl na slavnostní akt vyslán strážmistr František Roidr. Účasten byl i projektant radnice architekt Vilém Richter z Moravské Ostravy. Starosta města Josef Koždoň uvítal přítomné střídavě česky, polsky a německy.

Krádeže, demonstrace, zhářství

Týž den v noci byla vyloupena ohnivzdorná pokladna Centrálního hospodářského skladiště v bývalé sladovně (Malcovna). Neznámí pachatelé zde odcizili 19 060 Kč.

Ve dnech 28.7. až 5.8.1929 probíhaly posílené mimořádné služby z důvodů pořádání nepovolených komunistických demonstrací v Hausnerově ulici u německé školy. Tábor byl místním četnictvem rozeznán. Četníkům se dostalo pochvaly a uznání od ministra vnitra a okresního hejtmána Dr. Michálka

za úspěšně provedený zákrok proti narušení veřejného pořádku.

V noci na 9. srpna vyloupili neznámí pachatelé ohnivzdornou pokladnu Státní ústřední mlékárny v Českém Těšíně a odcizili 11 645 Kč.

30. října byla zapálená stodola s kůlnou Ondřeji Wiewovi z Dolního Žukova č. 89. Požár zničil veškerou sklizeň, hospodářské stroje, vozy a kočár. Celková škoda se vyšplhala na 50 000 Kč. Majetek byl však pojištěn pouze na 13 000 Kč. Pachatel Jan Samiec z Horního Žukova nestačil utéct a byl následně zadržen vrchním strážmistrem Šodkem a strážmistry Velískem, Hořčicou a Staňkem.

V roce 1929 bylo docíleno 147 zatčení, 2230 oznámení, plus 33 mimořádných akcí.

Nová autobusová linka a vyřešené případy

V neděli 19. ledna 1930 byla slavnostně otevřena autobusová linka Český Těšín-Žukov-Třanovice-Hradiště-Těrlícko-Stanislavice-Český Těšín. Trať měřila celkem 24,5 km za cenu jízdenky 12 Kč. Den na to zavítal do Českého Těšína zemský policejní prezident Dr. Černý, kde navštívil novou úřední budovu okresního hejtmanství. Uvítací řeč pronesl českotěšínský okresní hejtmán Josef Michálek.

25.3.1930 proběhlo zatčení lupičů pokladen. Bedřicha Hornáčka z Bratislavy, který byl ozbrojen a Karla Gemrota z Louk, když se vraceli vlakem ze Slovenska. Další zbraň a zlodějské nářadí četníci zjistili v bytě u Gemrota v Loukách. Pachatelé byli velmi nebezpeční a při zatýkání kladli odpor. Poslední den v dubnu zatýkají četníci Šodek a Gerstberger hledaného násilného zločince Emila Burdu ze

Zabřince okr. Bílsko. Spáchal závažné trestné činy s těžkým ublížením na zdraví v Polsku.

Četnické posily

První máj roku 1930 přivedl na stanici v Českém Těšíně několik četnických posil z důvodu demonstrací v Českém Těšíně a ve Svibici. V ten den byla otevřena věznice u okresního soudu v Českém Těšíně. Prvního zatčeného, Pavla Škerka z Turzovky, do ní dodal vrchní strážmistr Jan Pavlica z četnické stanice Třanovice. Velká demonstrace komunistů a nezaměstnaných ohledně nevyplacení vánočních odměn proběhla 23. prosince. K udržení veřejného pořádku a udržení klidu ve městě bylo nasazeno 40 četníků z vlastního okresu. Po důrazné výzvě se dav rozešel. Rok 1930 přinesl 172 zatčení, 2537 oznámení a 107 zvláštních služeb.

Rok 1931 ve znamení loupeží a demonstrací

Měsíc leden roku 1931 započal pro četníky z Českého Těšína vyšetřováním sérii loupeží v Č. Těšíně, Dolním Žukově a Cieszynie. Po usilovném pátrání byli zadrženi Jan Kalus a Florián Niemczyk oba

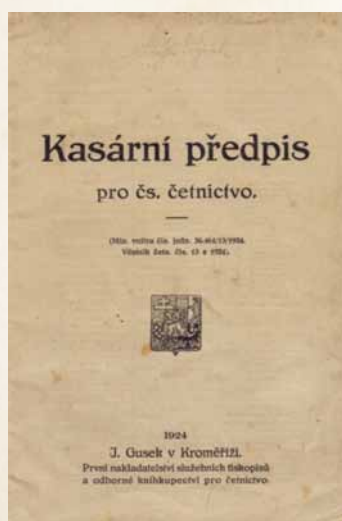
z Dolního Žukova, dále Jan Veselý a Karel Podstavný z Českého Těšína. Všichni pachatelé měli na svědomí i jiné trestné činy, ke kterým se následně četníkům doznali. Dne 22.5.1931 byli rozsudkem krajského porotního soudu v Moravské Ostravě odsouzeni a to: Florián Niemczyk na 5 let těžkého žaláře. Jan Kalus byl odsouzen na 7 roků těžkého žaláře. Veselý a Podstavný na 3 léta, vše nepodmíněně.

Nepovolená demonstrace komunistů proběhla 25. února proti nezaměstnanosti na náměstí. Proti demonstrantům zakročilo soustředěné četnictvo v počtu 50 mužů pod vedením majora Simpera. Bylo zatčeno 12 osob a 46 osob bylo oznámeno pro přečin shluknutí. V měsíci srpnu a září probíhalo rozsáhlé zatýkání osob pro rozšiřování protistátních letáků. Jednalo se o občany české i polské národnosti. Všichni byli dodáni do okresní věznice v Českém Těšíně.

Stěhování četnické stanice proběhlo 18. prosince z Hohenggerovy (Pražské) ulice do budovy na ulici Ostravskou č.p. 21. Rok 1931 přinesl zatčení 140 osob, 2193 trestních

Psovod: zdroj oceanis rok 1930

Zemští četniční velitelé ve Slezsku

Karel Vyčítal

Bohuslav Knobloch

Josef Hammer

Josef Šustr

oznámení, eskortováno bylo 84 vězňů, nalezeny tři mrtvoly a šest zraněných osob.

Objasněná vražda

13. března 1932 byl za účasti českoslezských četníků zatčen vrah Antonín Jurnost v bytě své sestry v Michálkovicích, který prozradil

i jméno svého spolupachatele Karla Waliczka z Hrádku. Ten byl neprodleně zadržen a umístěn do okresní věznice. Souběžně byli zatčeni Viktor Jurnost s manželkou, kteří dali tip k loupežné vraždě. (O jakou oběť vraždy se jedná nevíme. V zápisu je jen uvedeno, že pocházela z České-

ho Těšína). Zadržení byli také Rudolf Sztefczyk z Michálkovic, jenž pro Antonína Jurnosta vyrobil falešný doklad do Ruska za 150 Kč a milenkou vraha Emílie Krucinová. Jurnost a Waliczek byli porotou v Moravské Ostravě odsouzeni k smrti provazem. Dopadením dlouho hledaných vrahů bylo obyvatelstvo českoslezského okresu uklidněno.

Fingované přepadení

Předposlední den v dubnu 1932 fingoval pokladník staniční nádražní pokladny v Českém Těšíně Karel Lamich loupežné přepadení v hodnotě 1 200 000 Kč. Při pátrání pod velením velitele četnického oddělení majora Simpera bylo dokázáno Karlu Lamichovi, že přepadení předstíral a 30. dubna, když se vracel z nemocnice v Cieszyne byl zatčen. Později byli zatčeni i jeho společníci František Buchta, Quido Wrbitzki, Oskar Wrbitzki, Julius Borger, Jan Boleslavský, Vilém Eichmar, Eliška Eichmarová, Anastázie Jiříčková, Jiří Bartsch, Leopold Morgenstain, Albert Raszka a později ještě František Szopa, všichni z Českého Těšína. Celkem bylo v souvislosti s případem zadrženo 17 obviněných i z Karviné a Cieszyna. Uloupené peníze až na částku 240 00 Kč byly zajištěny. Případ vzbudil velkou pozornost i v zahraničí, protože pachatelé pocházeli z lepší společnosti a zaujímali vysoké pracovní posty.

Loučení s letci

12. září ve 14:00 hodin byly převezeny do Polska ostatky tragicky zahynulých letců, nadporučíka Zwirka a inženýra Wigury z Varšavy. Smuteční průvod se shromáždil na Ostravské ulici u lesa na Hrabíně a zúčastnili se ho zástupci armády v čele s generálem Melicharem a hudbou 8. Slezského pluku. Nad průvodem asi 1 000 lidí z obou států kroužilo dvanáct letadel 2. le-

teckého pluku z Olomouce. Aktu se zúčastnilo i četnictvo českých a polských stanic.

Vyráběl mosazný chrup. Podle zprávy vydané ostravskou policií podváděl zubní technik Antonín Ceněk z Mor. Ostravy řadu lidí tím, že jim nabízel opravu starého anebo zhotovení nového umělého chrupu. Ceněk vybíral zálohy, ale chrupy nedodával, nebo místo zlatého zhotovil chrup mosazný. Doštal-li zlatý k opravě, zlato vybral a prodal. Poškození podali na podvodného zubního technika trestní oznámení.

Lidové noviny 1932 z černé kroniky

Vrah sebevrahem

Tragický případ se odehrál 23.10.1932. Krátce před osmou hodinou večerní zastřelil řeznický pomocník Karel Szczotka z Kon-ské matku své milenkky Marii Kotasovou, sestru milenkky Gertrudu Krpiecovou a jejího manžela Karla Krpiece těžce zranil při hádce v bytě vagónové kolonie v Českém Těšíně. Szczotka měl v úmyslu zastřelit i svou milenkku Josefu Chudzikovou, ale včasným zásahem četníků se tak nestalo. Vrah po činu uprchl a na útěku se pokusil zabít syna velkostatkáře Evžena Valáška z Úvalna u Krnova, avšak tomu se podařilo utéci do lesa a krýt se tak před střelbou. Hledaný vrah Szczotka se ukryl v uzenářské dílně řezníka Mišurce ve Svinově, kde byl 28. 10. 1932 v 13:45 hodin státní policií obklíčen. Z jeho bezvýchodné situace obrátil vražednou pistoli proti sobě a střelil se do spánku. V roce 1932 bylo četnickou stanicí v Českém Těšíně zatčeno 145 osob, podáno 2117 trestních oznámení, nalezeny dvě mrtvé osoby a jedna těžce zraněná.

Milan Čierny

Foto: Archiv Milana Čierneho

Četníci 1918-1927 / zdroj B.Hrabankova

Jak Jura na šmírgust bohaterym zustoł

Jak šniyg zacznie tajać, tak je jasne, że za niedługo bydzie wiosna, a zbliży sie Wielkanoc. Wszyscy sie na niom gotujom, ale każdy inaczy. Baby przewracajom chałupe do góry nogami. Piekom, smažom, pucujom, luftujom, klepiom tepichy, zaglondajom do každygo konta, bo jak prawiom – na šwiynta musi wszycko blyszczeć. Dziecka malujom wajuszka, frelki strojom goiczek, ale nejważniejsze pry robiom chłopi ze synkami. Ci chodzom po chrostach a rzazajom patyki na karwacze. Nikierzi to umiom splyść aji z ośmiu takich wiyrbowych witek.

Jura, o kierym bydzie rzecz, też sie na šmírgust gotowół, bo choć už chłapcy nie był, zaprzisiał sie, że tradycyi nie złomie choć by mu przisło o krziwaku chodzić. Kupił se w konzumie kolońskom, ze studnie do flaszki nabroł wode, bo jak prawió kolońsko je na woniani, a na polywani je woda. Za kabot se schowół jałowiec zamiast karwacza, a szoł. Mioł tego chodnika pożegnanie, bo musioł poloć aji ty młode, aji ty stare, aby nie uschły. To wiycie! Každy miała na stole nagotowany poczynstunek. Na prostrzodku, na honorowym miyjsku, stoła dycki „tata z mamom”. A choć Jura ożralcym nie był, to wom może Milka – jego baba, zaświadczyć, tak na šmírgust to za každy razym przegnoł. Nie pasowało przeca odmówić ani młodym, ani starym. Zaczynoł od młodych pokiel eszcze jako tako wyglondół. A skończył u tych starych, bo one były ledwie rady, że prziszeł. Po šćmiywku też je *každy krowa czorno*, tak wszyzy wyglondali młodzi a piekni. Tam też stwierdnył nejdelyj, bo jak zacznił spinać stare czasy, tak nie wiedzili, kiedy skończyć.

Doma ale czakała na niego Milka, kierom už rano poloł, a tak se prawił, że už downo wyschła, a isto na niego czako. No ja! Ale jako on teraz mioł przed niom stanyć, kiej go furt na jednom strone brało? Jura ale wiedzioł jak na to. On wom mioł taki zwyk, że jak mioł cos w czubie, tak szoł na kierchów. Tam se siod, a medytowół tak długo, až wytrzyżwioł. No, a tak teraz też zamiast iść do chałupy, trefił na kier-

chów, kiery był po ceście. Tam se siod, a siedzioł tak długo, až usnył. Milce zaczyno wiertać w głowie, kaj też tyn Jura może być? *W tym isto musi być jakosi baba* – mamrała pod nosym. Miała Jure rada, a tuż tymu też jom straszucnie zaczęło serce boleć. Jyny że tyn ból zaczął w nij rosnyć a skokać tak fest, że sie przemiynił we złość. Tak se prawiła, że jak przidzie, tak mu pokoże co znaczy doma nasmolono baba. Bo powiydzcie sami, kogo by napadoł, że Jura siedzi na kierchowie? A tak Milka se na niego poczkała w siyni z wołkym w gorści z myśłom, że jak jyny stanie we dwiryzach, tak go wypłaci.

Jura tym czasym społ na kierchowie. Musiało už być kole północy, jak go cosi obudziło. Spomniot se kaj je, a tak sie chcioł podziwać, co to za głosy styszy. Duchów sie nie boł, jyny złych ludzi. Dźwignył kabot, kierym sie przykrył jak mu zaczyno być zima, a pumału zaczął siadać. Uwidzioł jakichsi chłapców, kierzi tam z wielkim krawałym wpadli. Jura se pomyśłoł, że sie mu to zdo, bo to, co oni tam na tym kierchowie zaczyni wyprawiać, tego tu nie pasuje ani mówić. Jyny wom powiyom, że była to banda mi-

liońsko. Naroz ale uwidzieli Jure, kiery sie dźwigoł z grobu na kierym społ. Tuż to, co sie potym robiło, to byście fakt mieli widzieć. Oni sie tak wylynkali, że z wielkim krawałym z kierchowa uciykli eszcze pryndzyj, niż Jura z tego grobu stanął. Nikierym aji galaty w jednym miyjsku dostały brunatnom barwe. Jura nie wierzył teraz własnym oczom a myśłoł, że už go dopadło deliryjum. W tym momynt ganc wytrzyżwioł, a hnied wiedzioł, po co ta banda tam przisła, bo to w telewizyi kiejsi ukazowali. A jak se spomniot, jak wartko zmiżli, a że im jyny piynty było widać, jak uciykali tak sie zaczął śmioć. A tyn jego śmíych gnoł tom bande przez całom dziedzinie, a nimogli sie go ani doma dozbyć, bo se byli iści, że to sie z nich śmieje tyn duch, co podle nich z grobu wyloz.

Tyn fakt potwierdził eszcze na drugi dziyń stary Duda, kiery sie dycki chwolił, że už niejednego ducha wiedzioł, a tuż sie duszowół, że tom noc szeł kole kierchowa, a na własne oczy wiedzioł, jak jakisi trup wylazowół z grobu. Tuż to wiycie, że Jura sie teraz nimóg doczkać, až to Milce opowiy. Jyny, że on nie wiedzioł, co go czako. Ale jak Mil-

ka usłyszala Jure, jak idzie a som do siebie sie śmieje była isto, że zgupnył. Tuż to wom jom tako liłość wziyna, że ji wołek, kiery miała na Jure nagotowany, wypod z rynki a zaczynał beczec, bo myślała, że teraz bedzie musiała z gupim chłopym żyć, a to wszytko przez gorzołke a tyn gupi šmírgust.

Jyny jak ji Jura potym opowiedzioł, co zażył, tak ta cała złość, kiero w nij skokała šnij wyparowala, a uznała Jure za bohatera, kiery zachronił kierchów przed wandalami. Chciała aji wołać telewiz, ale Jura ji to wybił z głowy, bo za piyrsze był skromny a żodnej reklamy nie potrzebował, a po drugi, prawił – *Niech se raczy každy myśli, że na naszym kierchowie strasz!*

Tuż to wiycie! To wom leciało po całej dziedzinie, a eszcze można aji dali, a Milka z Jurom sie śmioli a mieli radość, że żodyn wandal už na kierchów nie wlezie. Jura sie zaprzisiongnył, że z gorzołkom to bedzie musieć od teraz opatarnie, aby zaś nie trefił na kierchów, bo by sie to nie musiało dlo niego dycki dobrze skończyć. Przedstawcie se, że sie mu to fakt podarziło. Spytejcie sie Milki.

Karo

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebacková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránky: 606 688 612.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Nejmenší hurá do sedla

Stáj Kennbery z Místřovic probudila jízďárnu do nové jezdecké sezóny a hned v sobotu 7. března 2020 otevřela kurz pro nejmenší děti od 2 let. Zahajovacího dne se zúčastnilo celkem 15 dětí v doprovodu svých rodičů. Všechny si mohly vyzkoušet poníky vyčistit. U práce jim vydatně pomáhaly také maminky. Děti pobíhaly, s poníky se

dou bude probíhat od března, až do konce října, každou sobotu v čase 9:00 - 12:00. Zájemci se mohou hlásit v průběhu roku, informace a přihlášku naleznou na www.kennb-ery.cz.

Krom daného kurzu naše stáj nabízí během roku mnoho dalších akcí, zážitků a volnočasových aktivit určených právě pro ty nejmenší.

chtěly hlavně pomazlit a kartáči své svěřence podrbat, což se líbilo dětem i jejich čtyřnohým kamarádům. Před odchodem na procházku, se děti ještě nasvačily a mohlo se vyrazit. Procházka s poníky trvala pomalu hodinu a půl, po návratu čekalo na děti občerstvení a ještě vožení na pískové jízďárně. Před odchodem děti odměnily poníky hromadou dobrot jako jsou mrkev, jablka či sušené pečivo.

Tento kurz, kde se děti seznámí s poníky, základní péči a jíz-

Další akce proběhne na velikonoční sobotu 11. dubna 2020 s názvem Velikonoce u koní. Nebudou chybět ani oblíbené příměstské tábory.

Letos poprvé bude vyhlášena soutěž o výběr jmen pro hříbata, která vybere široká veřejnost. Zahájení soutěže a datum výběru jmen bude uveřejněna na našich stránkách. Každý výherce obdrží poukázku, jízdu na koni nebo poníkovi.

Autor/foto: Žaneta Lodžianová

Jaro jako skvělá výzva k pohybu

Po zimních měsících je tady příjemnější počasí, příroda se zelená a svěží jarní vzduch láká k aktivitám venku. Tedy nejvhodnější čas probudit se ze zimního spánku a přivítat jaro pohybem, který nás odmění přílivem energie a dobré nálady, ať už je nám 20 nebo 60 let. Nemusíme ovšem hned začít běhat maratony, pohyb by si měl užívat každý po svém. Každá aktivita zlepší kondici, přinese lepší pocit nejen po fyzické, ale také po psychické stránce. Díky pravidelnému pohybu bude tělo lépe zásobeno kyslíkem, naše svaly budou pevnější, a když přidáme zdravou stravu, přes zimu zpomalený metabolismus se rozjede na plné obrátky. Pozor ovšem na počáteční nadšení. „Určitě je nutné postupné zvyšování zátěže při jakékoliv pohybové aktivitě. Sportovní terminologií řečeno nepřepálit start, abychom si spíše neublížili, neboť jen ten, kdo vytrvá, slaví úspěchy. Toto platí zejména u starší populace. Procházkami po rovince začínat, postupně přidávat na rychlosti a nakonec se pustit i do těch našich krásných hor a lesů. Odměnou bude nejen dobrá kondice, ale i veselá mysl, což je, jak známo, půl zdraví,“ radí MUDr. Barbora Zbráňková, primářka rehabilitačního oddělení a předsedkyně představenstva

Nemocnice Český Těšín ze skupiny AGEL.

Po zimním lenošení je důležité si vybrat vhodný sport a to podle své fyzické kondice. Nejbezpečnějším a zároveň nejpřirozenějším pohybem je chůze, kterou můžeme provádět kdykoliv, kdekoliv, jakoukoliv rychlostí, uměrně své kondici, s pomůckami či bez nich, v jakémkoliv věku. Můžete vyrazit sami nebo s přáteli. „Chůze je nenahraditelná. Je třeba vybírat vhodné terény, nejlepší jsou měkké pěšiny v lese v čistém ovzduší, kde na nás působí všemi smysly i probouzející se příroda. Zdatnější jedinci mohou přidat do kroku a ten zrychlit na běh nebo krátký úsek běžet a stejně dlouhý úsek kráčet rychle. Také na kole

se můžete kochat okolní přírodou. Zvláště v době elektrokolové, kdy není nutné až tak šlapat do pedálů, vám vaše kolenní klouby i kyčle poděkují za dokonalé rozcvičení. Pro nás, co nejsme otužilci, je také výborné plavání v krytém bazénu. Plavání má ale jeden háček. Všichni ti, kteří plavou prsa stylem paní Radové, tedy mají hlavu vysoko nad vodou, si spíše ubližují přetěžováním zadních šíjových svalů. Proto je třeba - účes neučes, dát hlavu do vody. Plavat kraul nebo na znak nebo jen tak splývat na vodě,“ popisuje další aktivity MUDr. Barbora Zbráňková.

Oblíbenými místy, která po zimě praskají ve švech, jsou pak posilovny a fitness centra. Ovšem i při posilování je nutné dodržovat urči-

tá pravidla. Obecně platí, že méně je více. Raději menší energetický výdej, ale dlouhodobě a pravidelně. A platí také, že každý věk má své limity. „Starší lidé by měli posilovat v malých cvičebních jednotkách, měli by volit menší zátěž a cvik opakovat vícekrát. Co se týká tělesných partií, je vhodné posílit oblast trupu a teprve poté oblast končetin. Pokud se někdo rozhodne posilovat trup, měl by raději projít rehabilitační ambulancí, kde mu odborně poradíme. Nezřídka se setkáváme s lidmi, kteří dlouhá léta cvičili špatně a cvičením si ještě více ublížili,“ upozorňuje primářka rehabilitačního oddělení českotěšínské nemocnice s tím, že každé tělo vysílá signály, které nám řeknou, čeho jsme schopni.

Prvním znamením je bolest. Pokud se někdo bez předchozího tréninku vydá na dlouhou túru, svaly a klouby mu to dají značně najevo. „Proto bychom měli být ke svému tělu vnímaví a fyzické aktivity si přidávat postupně. Každý si musí zvážit, co ho baví, protože na pohyb dělaný s nechuť časem stejně zaneveme. Pohyb by měl být spojen především s radostí,“ uzavírá MUDr. Barbora Zbráňková.

*mgr. Radka Miloševská,
PR manažerka Agel a.s.*

Korbielów 2020

Początek marca dla prawie siedemdziesiątki narciarzy i snowboardzistów z klas pierwszych Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie był bardzo intensywny.

Razem ze swoimi instruktory spędili bardzo aktywnie pět dní na kursie narciarskim w Korbielowie – malowniczo położonej miejscowości Beskidu Żywieckiego w pobliżu granicy ze Słowacją. Pod wierzchołkiem Piliska w okolicy schroniska PTTK na Hali Miziowej panowały bardzo dobre, jak na obecną zimu, warunki śniegowe.

Jedni doskonalili i rozvíjali své umějetnosti, inni stawiali pierwsze kroki na dwóch lub jedné desce. Aura dostarczyła amatorům sněžného szaleństwa wielu změnnych odston. Najpiękniejsza miała miejsce we czwartek 5. marca – mrožno, slonecznie – slowem idealnie.

Cały kurs przebiegł sprawnie, bez powážnějších wypadků, chociaż co poněkotrzy museli leczyć drobne urazy. Pomimo zmęczenia, mládež našla jescze dosyc sílu na to, by wíeczořem zabawić się wspólnie w trakcie konkursůw, gier integracyjnych itp. Sumując – całą imprezē naležy oznać pod každým względem za bardzo udanā.

Władysław Kubień, Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego

Foto: Archiv Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego

„ZPĚVÁČEK 2020“

Středisko volného času Amos v Českém Těšíně ve spolupráci s Folklórním sdružením Těšínského Slezska pořádalo dne 4. 3. 2020 přehlídku lidových zpěváků pod názvem „ZPĚVÁČEK 2020“. Děti základních škol v Českém Těšíně se sešly v prostorách KaSS „Střelnice“, kde soutěžily v sólovém zpěvu a v kategoriích dua, tria.

Zpívaly dvě lidové písně z regionu Těšínského Slezska, jednu z nich pak i s hudebním doprovodem, který zajišťovala cimbálová muzika Slezanek pod vedením primáše Martina Sikory. Kladem celé soutěže bylo rovněž vystoupení a prezentace dětského folklórního souboru Slezanek, který mladé generaci přiblížil krásu lidového tance a písně.

Velmi kladně je třeba vyzdvihnout práci pedagogů, kteří své svěřence připravují do této soutěže a podporují tak udržování tradic lidového zpěvu na Těšínsku. Městská přehlídka lidových zpěváků má v našem městě již dlouholetou tradici, a proto si vážíme každého, kdo na této akci spolupracuje. Přehlídka se zúčastnilo celkem 34 sólistů v sólových kategoriích, 2 dua a 1 trio.

Porota hodnotila ve složení: Kristina Mruzková, předsedkyně poroty – ZUŠ Jablunkov, Olga Krzyžanková – členka Folklórního sdružení Těšínského Slezska, Ula Szczepaniak – zpěvačka a členka folklórního souboru Olza. Porota při výběru těch nejlepších soutěžících přihlížela zejména k výběru písní vzhledem k věku interpreta, jeho hlasovým a intonačním schopnostem, zvládnutí a dodržení dialektu, schopnost spolupráce s doprovodnou hudbou, přirozený projev a výraz.

Viděli jsme pěkné výkony. Těm nejlepším, kteří se umístili na prvních dvou vítězných místech byl zajištěn postup do regionálního kola. Všem oceněným ještě jednou blahopřejeme.

Umístění v jednotlivých kategoriích:

I. kategorie

1. místo: Irmina Hasan
PZŠ Havlíčkova
2. místo: David Kolek
ZŠ Hrabina-Slezská
3. místo: František Svrčina
PZŠ Havlíčkova-Polní

II. kategorie

1. místo: Lucie Kulová
ZŠ Hrabina-Ostravská
2. místo: Sofia Szymanik
PZŠ Havlíčkova
3. místo: Małgorzata Biernat
PZŠ Havlíčkova

III. kategorie

1. místo: Samuel Lapúnik
ZŠ Hrabina-Ostravská
2. místo: Miriam Brozdová
PZŠ Havlíčkova
3. místo: Oliwia Wantulok
ZUŠ P. Kalety

Čestné uznání:

Jana Křížová - ZŠ Kontešinec

IV. kategorie

1. místo: Šimon Kaleta
ZUŠ P. Kalety- postup
2. místo: Barbora Niemiecová
ZŠ Pod Zvonek
3. místo: Tomáš Grycz
PZŠ Havlíčkova

Čestné uznání:

Natálie Wronková - ZŠ Pod Zvonek
Alžběta Kaletová - ZUŠ P. Kalety

V. kategorie (dua, tria)

neobsazena

VI. kategorie (dua, tria)

1. místo: Alžběta Kaletová,
Šimon Kaleta
ZUŠ P. Kalety
- postup do okresního kola
2. místo: Tomasz Grycz,
Jan Stopa,
Marian Wantulok
PZŠ Havlíčkova
3. místo: Josef Zetek,
Šimon Kaleta
ZUŠ P. Kalety

Šárka Klimosová, SVČ Amos

Nenechte se omezovat šedým zákalem

pro pojištění RBP (213) a ZPMV ČR (211)
vyšetření a operace ZDARMA

tesin@neovize.cz
+420 777 365 242

NeoVize
Oční klinika Český Těšín

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

Městské kolo v recitaci

Soutěž sólových recitátorů, které vyhlašuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, měla i v Českém Těšíně své městské kolo.

V pátek 28. 2. 2020 se v Těšínském divadle na loutkové scéně BAJKA sešlo 45 sólových recitátorů ze všech základních škol a z víceletého gymnázia v Českém Těšíně. Soutěžilo se ve 4 kategoriích.

Tříčlenná odborná porota, skládající se z herců Těšínského divadla, a to Barbora Stonawská, Petr Sutorý a David Depta, hodnotila přirozenost dětského projevu, vybavenost recitátora, uměleckou hodnotu textu a celkovou úroveň projevu.

První dva nejlepší z každé kategorie postoupili do okresního kola ve Středisku volného času Juven-tus, Karviná.

Umístění:

I. kategorie: žáci 1. - 3. tříd

1. místo: David Vician
ZŠ Hrabina
2. místo: Marie Walková
ZŠ Pod Zvonek
3. místo: Eliška Žylková
ZUŠ Pavla Kalety

II. kategorie: žáci 4. - 5. tříd

1. místo: Dorota Stanková
ZŠ Kontešinec

2. místo: Jiří Kabát
Masarykova ZŠ
3. místo: Jakub Motyka
ZŠ s polským jazykem
vyučovacím

III. kategorie: žáci 6. - 7. tříd

1. místo: Magdaléna Szemlová
Gymnázium J. Božka
2. místo: Jakub Polášek
ZŠ s polským jazykem
vyučovacím
3. místo: Matěj Šimik
Gymnázium J. Božka

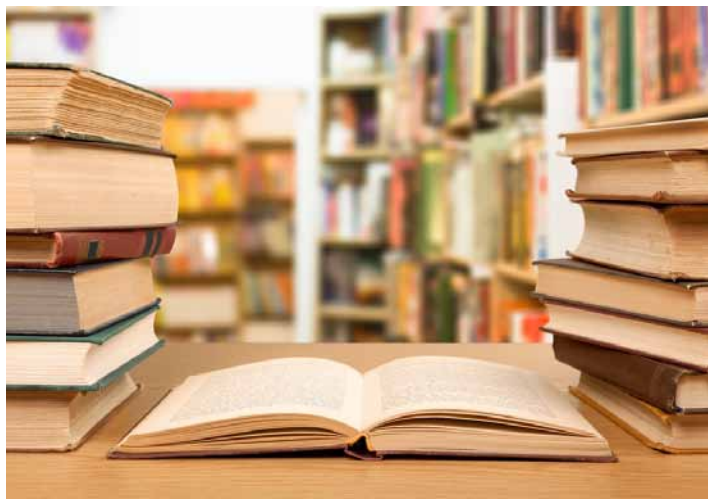
IV. kategorie: žáci 8. - 9. tříd

1. místo: Filip Szemla
Gymnázium J. Božka
2. místo: Jaroslav Olah
ZŠ Kontešinec
3. místo: Joanna Miriam Blažková
Gymnázium J. Božka

Vítězům gratuluji a ještě jednou děkuji všem pedagogům za pomoc při přípravě žáků.

*Zdeňka Burda
SVC Amos*

Březen, Měsíc čtenářů a soutěž Čtenář roku

Každoročně vyhlašuje Svaz knihovníků a informačních pracovníků SKIP ČR u této příležitosti soutěž ČTENÁŘ ROKU. Soutěž probíhá ve veřejných knihovnách v celé republice a jde o to vybrat nejlepšího čtenáře v určité, každý rok jiné „kategorii“.

Každoročně nominují veřejné knihovny do soutěže své favority, kteří postoupí do krajského, potažmo celostátního kola v Praze. Vítěz celostátního kola soutěže je vyhlášen v televizním přenosu při předání literárních cen Magnesia Litera v Praze. V letošním roce jubilea J. A. Komenského vyhlásil SKIP ČR kategorii ČTENÁŘ ROKU - UČITEL, UČITELKA.

V Českém Těšíně je řada vynikajících pedagogů, jež splňují letošní

kritéria soutěže ČTENÁŘ ROKU, a proto se Městská knihovna Český Těšín rozhodla nominovat do této soutěže pedagoga také za naše město. Základní kvalifikací navrženého učitele je systematické vedení dětí ke čtení a čtenářství, hledání nových forem a metod pro podporu čtenářské gramotnosti a to ve spolupráci s veřejnou knihovnou, která je profesionálním zázemím pro tyto aktivity. Nominace podali knihovníci MěK Český Těšín, kteří jsou v tomto smyslu s učiteli základních škol našeho města v nejužším kontaktu. Po nedlouhých úvahách padlo jméno našeho laureáta: Mgr. Jany Helisové ze Základní školy Pod Zvonek v Českém Těšíně.

Paní učitelka Jana Helisová pohledem knihovníků

Paní učitelka Helisová spolupracuje s veřejnou knihovnou systematicky. Ví, že v tomto prostředí se snadněji prohlubuje vztah ke knihám, které nabízejí nepřehledné podněty k přemýšlení zvědavým dětem. Se svěřenými třídami pravidelně navštěvuje dětské knihovny, aktivně spolupracuje při výběru knih do školní knihovny, spolupracuje s knihovnicí při organizování setkání zástupců pro čtenářskou gramotnost a samozřejmě jsou pravidelné návštěvy v knihovně. Je aktivním čtenářem ve volném čase a se zájmem se účastní odborných

seminářů organizovaných knihovnou, zaměřených na nové formy práce s literárními texty.

Za Městskou knihovnu v Českém Těšíně děkujeme paní učitelce Janě Helisové za mimořádný přístup k dětem při objevování světa znalostí, příběhů a poznání prostřednictvím knih. Vždyť čtení je tou nejzákladnější dovedností, kterou člověk má mít, aby se dokázal v dnešním složitém světě svobodně orientovat. Tak hodně štěstí paní učitelce Helisové nejen v této soutěži, ale především v další práci s malými čtenáři!

Jana Galášová, ředitelka, Městská knihovna Český Těšín

Poděkování

Jménem vedení města Český Těšín a jménem odboru školství a kultury bychom tímto rádi poděkovali všem ředitelům škol a školských zařízení na území města Český Těšín zřizovaných městem. V této hektické době jsme se znovu přesvědčili, že na postech ředitelů jsou v našem městě odborníci, kteří i v takto mimořádném období promptně spolupracují se zřizovatelem a zejména s odborem školství a kultury.

Rádi bychom poděkovali za jejich vstřícné jednání a za to, že ve velmi krátkém čase byli schopni zařadit

transformaci vyučování. Všechny školy na území města Český Těšín fungují v omezeném režimu. Výuka žáků probíhá z domu elektronickou cestou prostřednictvím online systémů mnoha druhů v souladu se školními vzdělávacími programy.

Poděkování patří rovněž všem pedagogům, pedagogickým pracovníkům a jiným zaměstnancům základních a mateřských škol.

V neposlední řadě bychom také rádi poděkovali ředitelům a všem pracovníkům dalších příspěvkových organizací města Český Těšín.

Tým žáků ZŠ Koutešinec stříbrný v krajském kole soutěže „Finanční gramotnost“

Po tříleté přestávce se naše škola opět zapojila do znovuoobnovené soutěže v mladém, ale velmi důležitém oboru – ve finanční gramotnosti. Školního kola se zúčastnili všichni zájemci z druhého stupně, ale do dalších kol postoupili pouze

žít nabyté znalosti, což také učinily a v okresním kole suverénně zvítězily se získáním maximálního počtu bodů v nejlepším čase. Náš tým tak postoupil do krajského, kde se popral s nejlepšími školami z ostatních okresů Moravskoslez-

trí nejlepší řešitelé, kteří do dalších bojů vytvořili jeden tým pod trenérským vedením Mgr. Radka Sporyse. Kapitánkou týmu byla Lucie Dolní ze 7. A a dalšími dvěma členkami pak Valerie Branná a Veronika Wanecká (obě 8.B). Jelikož všichni žáci již absolvovali předmět finanční gramotnost, mohly tak holky vyu-

ského kraje. Ani tady se naše holky neztratily a díky dalšímu vynikajícímu výkonu zaslouženě obsadily stříbrnou příčku. Naším reprezentantkám moc gratulujeme k nádhernému výkonu!

Mgr. Radek Sporysz, ZŠ Koutešinec
Foto: Archiv ZŠ Koutešinec

Těšíme se do školy...

Pro každé dítě i celou jeho rodinu je vstup do základní školy velmi důležitým životním mezníkem. Právě toto období má velký význam pro utvoření vztahu ke škole a k budoucímu vzdělávání. Protože jsme si tohoto okamžiku vědomi, snažíme se jej usnadnit. Od prvních ročníků seznamujeme žáky s metodami kritického myšlení, které jsou v současné době nejlepším nástrojem pro porozumění textu. Žáci tyto metody využívají ve všech předmětech. Klademe velký důraz na komunikaci mezi žákem a učitelem i žáky navzájem. V průběhu výuky dostávají žáci informace o tom, co se jim podařilo, na co je potřeba

se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně postupovat. Stanovujeme konkrétní výukové cíle a sledujeme pokrok každého žáka na cestě k nim. Podporujeme zodpovědnost žáků za své vlastní učení. Naším přáním a cílem je vytvořit ve škole takovou atmosféru, do které by se děti těšily a chodily rády. Využíváme tedy takové metody a formy výuky, které žáky do vyučování vtáhnou, baví je a motivují tak, aby dosahovali co nejlepších výsledků a měli chuť do dalšího učení.

Mgr. Jana Helisová, ZŠ a MŠ Pod Zvonek

Foto: Archiv ZŠ a MŠ Pod Zvonek

Božkova kasička – soutěž ve finanční gramotnosti pro 5. třídy ZŠ

Tradiční Božkova kasička se konala na našem gymnáziu opět v únoru. Soutěž ve finanční gramotnosti pořádána ve spolupráci s Městem Český Tešín, jež přispívá na ceny nejúspěšnějším řešitelům. A naše třída – Kvarta A se na organizaci soutěže letos podílela poprvé. Před devátou hodinou ranní se k nám sjelo 38 dvojic tvořených žáky pátých tříd základních

škol z Českého Těšína či blízkého okolí. Oficiální program začal v devět hodin přivítáním hostů a krátkým předáním důležitých informací paní profesorkou Mgr. Simonou Belanovou. Poté následovala nejdůležitější část dne – vlastní soutěžení. Polovina žáků se odebrala do tělocvičny, kde na každou dvojici čekalo deset úkolů týkajících se finanční gramotnosti a druhá polovina hrála předem připravené hry v aule. Po vypracování úkolů se obě skupiny vystřídaly. Než porota spočítala body a vypsaly se diplomy, dívali se někteří účastníci v aule na filmy a někteří strávili čas prohlídkou naší školy.

Dopoledne tak uteklo jako voda a došlo na vyhlášení. Nejhodnotnější byly jako vždy odměněny tři nejúspěšnější týmové dvojice – na prvním místě Matěj Lach a Jan Stoklásek ze ZŠ v Hnojníku a na dvou dalších příčkách výsledkového žebříčku dvojice ze ZŠ Bystřice, kdy druhé místo obsadily Laura Kocurková a Kateřina Burýová a třetí Anna Podolová a Bára Bocková. Aby to

však nepřišlo líto ostatním, pamatovali organizátoři s malou odměnou i na ně.

Jsme přesvědčeni, že všichni žáci i jejich učitelé od nás odjíždějí spokojení, což nás těší a zároveň v nás upevňuje pocit, že Božkova kasička má smysl.

Lucie Miltnerová, žákyně Kvarty A Gymnázia Josefa Božka, Český Tešín
Foto: Aneta Schwartzová, Martina Honzáková

Český Těšín 2019/2020

Od února letošního roku probíhá na základních školách v Českém Těšíně projekt **Město snů**. Jedná se o projekt ekologické výchovy v odpadovém hospodářství podložený mnohaletými zkušenostmi a velkým odborným a technickým zájemem mezinárodní společnosti FCC, který si však zároveň zachovává dostatečný prostor pro přizpůsobení se místním podmínkám a potřebám ve městě i v každé škole. Očekávaným výstupem tohoto projektu je modelové řešení odpadového hospodářství a vytvoření trvalého systému tříděného sběru odpadu ve školách.

Smyslem ekologické výchovy a vzdělávání je učit děti a mládež, že je nezbytné, aby každý člověk převzal zodpovědnost za svůj život, za své chování a za svůj vztah k prostředí, ve kterém žije. Zodpovědným přístupem k sobě a ke svému okolí, uvědomelou péčí o jednotlivé složky životního prostředí, které nám dávají vše potřebné pro život, může každý z nás přispět k utváření lepšího světa.

Cílovou skupinou projektu jsou především žáci základních škol. Ale

také pedagogové a ostatní zaměstnanci škol, rodiče žáků a široká veřejnost.

„Město snů“ je hra dětí a dospělých s prvky spolupráce i soutěže. Projekt je tvořen dvěma úzce provázanými částmi:

- „Škola a odpady“ – praktická soutěž zaměřená na téma odpadů a jejich zpracování, třídění a omezování množství vznikajícího odpadu
- „Moje město snů“ – výtvarná soutěž a literární soutěž, která rozšiřuje tematiku na celkový vztah člověka k životnímu prostředí

Všem žákům těšínských základních škol přejeme mnoho úspěchů při řešení úkolů i při práci na výtvarných a literárních dilech. Na konci projektu čeká na ty nejlepší třídy i jednotlivé žáky spousta pěkných odměn!

Partnery projektu jsou FCC Česká republika, s.r.o., město Český Těšín, spolek TRIANON, z.s. a základní školy v Českém Těšíně - Masarykova ZŠ, ZŠ Kontešinec, ZŠ Pod Zvonem a ZŠ Slezské diakonie.

Maturitní ples Obchodní akademie se vydařil

Tradiční maturitní ples Obchodní akademie v Českém Těšíně proběhl v pátek 17. 1. 2020 v prostorách KaSS Střelnice.

O slavnostní úvod se postarali studenti čtvrtých ročníků, kteří předvedli nádhernou polonézu. Pak už přišel čas jejich pasování do stavu maturantského. Pasováním prošlo 73 studentů za účasti učitelů, rodičů a známých.

Další část plesu patřila i absolventům naší školy, kteří se sešli, vzpomínali a zasmáli se při krátkém programu, který si připravili maturanti. Všichni se společně výborně bavili až do časných ranních hodin. Maturanty za pár týdnů čeká maratón maturitních testů a zkoušek. Budeme jim držet palce! A těšit se na shledanou na maturitním plese 2021.

Za třídní učitele 4. ročníků

Ing. Martina Rothová

ANDEL
STRÁŽNÝ

**ZELENÁ
LINKA ANDĚLA STRÁŽNÉHO**

800 603 030

**Zelená linka Anděla Strážného je tu zdarma
24 hodin denně pro všechny seniory a jejich blízké.**

Máte strach o sebe nebo své blízké? Nám se můžete se svými obavami svěřit. Potřebujete poradit a vysvětlit otázky týkající se situace okolo koronaviru? Naše Andělky na Zelené lince jsou Vám stále k dispozici. Zavolejte na naši bezplatnou Zelenou linku. Chceme Vám pomoci i v této složité době.

Zelená linka Anděla Strážného je tu nejenom pro naše klienty.

**NA ZELENÉ LINCE VÁM POMŮŽEME NAJÍT
ODPOVĚDI NA OTÁZKY:**

- Kam můžu zavolat, pokud se nebudu cítit dobře?
- Můžu chodit ven, když je nařízená karanténa?
- Může mi někdo dovézt domů léky?
- Můžu jít k zubaři?
- Jak si opatřit nákupy?

 Anděl Strážný <https://www.andelstrazny.eu/> andelstraznyofficial

Učitelé, děkuji vám...

Prostřednictvím obecního periodika bychom chtěli jménem vedení školy poděkovat všem těm, kteří se v těchto dnech aktivně podíleli na zajišťování vzdálené výuky. Víme, že prostřednictvím internetu a nejrůznějších nástrojů pro virtuální vyučování komunikujete se žáky a jejich zákonnými zástupci, víme ale také, že nejen vzdělávání žáků je vaší pracovní náplní v současné nelehké době. Velmi děkujeme těm, kteří nadstandardně zhotovením ochranných pomůcek přispěli k zajištění nezbytného výkonu práce v naší organizaci. Roušky pro zaměstnance školy nám ušily naše kolegyně, a to Danuše Krainová, Dominika Veselá, Hana Marcoňová, Martina Grundelová, Taťána Čiaková, Denisa Prunerová, Marie Blahutová, Marie Wrublová, Dagmar Hyrniková. Vzhledem k zajištění nejnútnejšího počtu roušek pro naše zaměstnance v současné chvíli a s přihlédnutím k potřebám jiných předali své roušky jiným složkám či veřejnosti: Šárka Klímová, Michaela Šotkovská, Monika Madziřová a Blanka Klegová. Zvláštní poděkování patří kolektivu učitelek MŠ, které na praco-

višti MŠ, ul. Komenského na zapůjčeném šicím stroji obětavě šijí roušky pro potřeby zdravotních sester Agelu a domova pro seniory v Českém Těšíně, se kterými jako škola spolupracujeme. Již třetí den do pozdních večerních hodin šijí roušky, mají jich už skoro 500, boj nevzdávají a v šití i nadále pokračují. Veřejnost o nich ví a nově je oslovují s prosbou o zhotovení roušek lékaři Nemocnice Český Těšín a.s. a Polikliniky v Českém Těšíně, zaměstnanci Kauflandu, senioři, důchodci a jiní. Kolektiv tvoří: Andrea Štemberková, Monika Kučerová, Alžběta Křížová, Pavlína Orawiecová.

Děkujeme všem dalším zaměstnancům organizace Masarykova ZŠ a MŠ Český Těšín, kteří nějakým dílem přispíváte k překonání této tíživé nouzové situace. O mnohých z Vás často nevíme, avšak společnost Vaší pomoc a obětavost jistě ocení.

Víme, že je Vás mnoho, kteří v těchto těžkých chvílích pomáháte jiným. Přejeme Vám hodně sil a zejména zdraví.

*Mgr. Michal Nešporek,
ředitel Masarykovy ZŠ a MŠ*

Hasičský záchranný sbor
Moravskoslezského kraje

IMPROVIZOVANÁ OCHRANA

Jak se chránit
v zamořeném prostředí

Využití

Improvizovaná ochrana slouží k překonání zamořeného prostoru po vyhlášení evakuace obyvatelstva při únicích nebezpečné látky.

Ochrana

- **Dýchací cesty** – použít navlhčený kapesník, ručník, atp.
- **Oči** – chránit uzavřenými brýlemi.
- **Povrch těla** – kombinéza, bunda a kalhoty, sportovní souprava.
- **Hlava** – čepice, šála, kukla, klobouk, šátek apod.
- **Ruce** – vhodné jsou delší pryžové rukavice.
- **Nohy** – kozačky, pryžové či kožené holínky, vysoké boty, návleky.

Zásady

- Prioritně chraňte dýchací cesty!
- Zakryjte celý povrch těla.
- Všechny ochranné prostředky co nejlépe utěsněte (gumičkou, provázkem).
- K dosažení vyšších ochranných účinků kombinujte více ochranných prostředků nebo použijte oděvy v několika vrstvách.

Hasičský
záchranný sbor
Moravskoslezského kraje
Výškovická 40
700 30 Ostrava-Zábřeh

www.hzmsk.cz

**Toto není žádná maska,
ale improvizovaná ochrana.**

Olomouc byla naše, aneb jedna medaile nám nestačila

Ve dnech 28. – 29. ledna 2020 pořádala Střední škola logistiky a chemie v Olomouci na Výstavišti Flora v Olomouci 8. veletrh fiktivních firem s mezinárodní účastí. Naše fiktivní firma MUF-MUF, s.r.o. nás velmi úspěšně reprezentovala. Konkurence byla velká, veletrhu se zúčastnilo celkem 44 fiktivních firem, z čehož 16 zahraničních. Žákyně naší fiktivní firmy, T. Kolodziejová, T. Loterová a K. Brancová, získaly tři krásné medaile:

1. místo v kategorii: „**NEJLEPŠÍ SLOGAN V ANGLICKÉM JAZYCE**“
2. místo v kategorii: „**NEJLEPŠÍ REPREZENTANTKA firmy**“ – toto ocenění získala Tereza Kolodziejová

3. místo získala firma „MUF-MUF“ v kategorii: „**NEJLEPŠÍ LETÁK**“ Tato úspěšná fiktivní firma dostala v Olomouci zvláštní pozvání od **Metropolitní univerzity v Praze** a 6. února 2020 se zúčastnila soutěže „**My s Vámi**“, kde z 19 soutěžících mezinárodních firem získala čestné 4. místo. Zástupcům firmy blahopřejeme za úspěšnou prezentaci svého podnikatelského záměru a věříme, že získané zkušenosti využijí v reálném profesním životě.

Ing. Ilona Klusová,
učitel odborných předmětů
Obchodní akademie Český Těšín
Foto: Archiv Obchodní akademie
Český Těšín

MALOVÁNÍ INTERIÉRŮ a EXTERIÉRŮ

Alan Blahut
Tel.: +420 702 976 584
e-mail: alanblahut@gmail.com

Ozvěny ekofilmu v Českém Těšíně – 18. ročník

Albrechtova střední škola v Českém Těšíně se chystá na 18. ročník **OZVĚN EKO FILMU**. Festivalu, který je se svou více než čtyřicetiletou historií nejstarším filmovým festivalem environmentálního zaměření v Evropě. Filmy s ekologickou tematikou o problémech životního prostředí dnešní doby v návaznosti na přírodní a kulturní dědictví se budou letos promítat v Českém Těšíně 7. dubna. Každý rok otevírá festival některé z aktuálních environmentálních témat současnosti. Letos to je téma **Příroda - naše dědictví**, jaký vliv mají chování a návyky obyvatel západního světa na další kouty naší planety?

EKO FILM patří mezi oblíbené akce nejen pro odbornou veřejnost, ale i pro laické publikum se zájmem o kvalitní snímky na téma životního prostředí. Ozvěny ekofilmu svým divákům předkládají především nezávislé dokumenty o otázkách a globálních problémech tolik diskutované ochrany životního prostředí. Ozvěny ekofilmu mají za cíl vnést povědomí

a ohlasy 45. ročníku Mezinárodního filmového festivalu o životním prostředí **EKO FILM** do pohraničního města Český Těšín mezi širokou veřejnost, žáky středních škol, základních škol, školních družin a národnostní menšiny. Velký zájem a úspěšnost předěšlých ročníků jen dokazuje, že tato tradice do Českého Těšína patří a jsme do sítě pořadajících měst právem zařazení. Pořadatelem Ozvěn ekofilmu je Ministerstvo životního prostředí.

Letos vás zveme na promítání v úterý 7. dubna 2020 od 8:00 do 16:30 hodin. Uskuteční se v konferenčním sále Albrechtovy střední školy v Českém Těšíně na ulici Tyršově. Filmové snímky se budou promítat ve dvouhodinových blocích. Vstupenky pro všechny účastníky jsou zdarma. Více na: <https://www.albrechtovavstredni.cz/novinky/pozvani-na-18-rocnik-ozven-ekofilmu-v-ceskem-tesine/>

Ing. Anna Hromková,
Albrechtova střední škola,
Český Těšín, p. o.

HLEDÁME DÁRCE KREVNÍ PLAZMY

**FINANČNÍ NÁHRADA
AŽ 1 400 Kč*
MĚSÍČNĚ**

Pobočky **Ostrava, Český Těšín
a Frýdek Místek**

www.mojeplazma.cz

* Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

Kvíz

ČESKÝ TĚŠÍN

100 let města

Zapojte se do SOUTĚŽE k 100.výročí vzniku Českého Těšína

"Těšín byl svými mnoha školami známý jako město škol. Po rozdělení města zůstaly tyto dobře zavedené školy na polském území. V Českém Těšíně se roku 1920 nacházela německá obecná čtyřtřídní škola z roku 1882 na ul. Sokola Tůmy a německá škola pro chlapce a dívky z roku 1892 v Masarykových sadech č. 19. Jednou z hlavních priorit města byla tedy výstavba školských zařízení. Rozvoj škol v prvních letech samostatného města byl nebývale rychlý. V roce 1920 byly v přízemí

zotavovny sester řádu sv. Karla Boromejského na ul. Frýdecké č. 37 umístěny první třídy České obecné a měšťanské školy. V roce 1924 byla zahájena výuka na německé měšťanské škole v Masarykových sadech (dnes sídlo Obchodní akademie) a na Masarykově české měšťanské škole na ul. Komenského. Z iniciativy polské Macierzy Szkolnej byla v roce 1925 zprovozněna Polská měšťanská a obecná škola na ul. Havlíčkově. Střední školy reprezentovala česká obchodní škola na ul. Ostravské č. 5, německá obchodní škola na ul. Frýdecké č. 37, Československá obchodní škola na ul. Pražské č. 14 a na ul. Frýdecké č. 34–32 Zemská odborná škola hospodářská Zemská škola pro ženská povolání. Zvláštní pozornost si zaslouží výstavba českého gymnázia. V září roku 1921 se začalo vyučovat na Českém soukromém reformním reálném gymnáziu v pronajatých prostorách ředitelství státních lesů a statků v Masarykových sadech č. 8. V následujícím roce bylo gymnázium zestátněno. O studium byl obrovský zájem, svízelnou situaci s umístěním žáků vyřešila výstavba nové gymnaziální budovy na ul. Frýdecké č. 30. Slavnostní otevření se konalo 23. června 1935. Projektantem moderní, funkcionalistické stavby byl architekt Jaroslav Fagner, stavbu realizovala firma Václava Nekvasila. Rovněž polské školství se aktivně rozvíjelo. V roce 1938 získali Poláci souhlas s otevřením pobočných tříd s polským jazykem vyučovacím na českém gymnáziu. Později

se polské gymnázium přestěhovalo do nově postaveného křídla ZŠ Havlíčkově. Po záboru Těšínska polskou armádou v roce 1938 byly české školy uzavřeny a v roce 1939 po obsazení Němci taktéž polské. Po druhé světové válce se činnost většiny škol obnovila, vyjma německých. Umělecky nadané děti mohly od roku 1945 navštěvovat Základní uměleckou školu na ul. Sokola Tůmy. V 50.–60. letech 20. století proběhla ve školství řada reforem. Reorganizace se dotkla i Českého Těšína, například Obchodní škola na ul. Pražské se přestěhovala do Masarykových sadů a prostory připadly Zvláštní a pomocné škole. Ústav pro ženské povolání změnil statut na Vyšší sociálně zdravotnickou školu a zemědělská škola byla přestěhována do bývalé budovy Okresního úřadu. Transformace škol probíhala i v následujících letech. Ve Svibici, která byla k Českému Těšínu přičleněna roku 1947, byla ve školním roce 1985/86

otevřena nová školní budova na ul. Pod Zvonek a v letech 1995/96 pak druhá část školy na ul. Slovenské. V roce 1994 se přestěhovalo do nových prostorů na ul. Bezručové polské gymnázium. V současnosti jsou všechny střední školy s dlouholetou tradicí zárukou kvalitního vzdělání všeobecného, ekonomického a odborného. Novinkou je od roku 2018 Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická AGEL na ul. Slovenské. (Poznámka: ulice nesou dnešní označení) "

V únoru jsme se ptali, kde se nacházela továrna na výrobu ohýbaného nábytku Thonet-Mundus. Ze správných odpovědí byli vylosováni tito tři: Jarmila Potyšová, Petr Gryc a Alexander Victor Filiipiak.

Gratulujeme a děkujeme!

Bližší informace o soutěži získáte v Městské knihovně, v Avionu a v TIC a také na www.knihovnatesain.cz. Vyplněný lístek s dubnovou odpovědí odevzdejte do 24.4.2020.

Fotografie/Gymnázium: Martin Podžorný,
Archivní: kniha ČESKÝ TĚŠÍN Příběh města
na levém břehu řeky

školství v Českém Těšíně

Odpověď č.4 / DUBEN 2020

Po jakém slavném vynálezci je pojmenováno české gymnázium?

Vaše odpověď

.....

.....

Jméno a příjmení Kontakt (e-mail nebo telefon)

